

Saulėta, tvanku.
Saulė teka 6:48, leidžiasi 6:33.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII Price 15c Chicago, Ill. — Šeštadienis, Spalio-October 2 d., 1971 m. Kaina 15c 232

PREZIDENTO RINKIMAI PIETU VIETNAME

DR. P. DAUŽVARDŽIO LAIDOTUVĖS

Ketvirtadienio rytą Marquette Parko lietuvių bažnyčia buvo sausakimša pilna. Susirinko ne tik Chicago ir jos apylinkių lietuviai paskutinį kartą nulenkti galvą tauriam, geram ir nuširdžiam Lietuvos Respublikos generaliniam konsuliui Dr. Petriui Daužvardžiui, bet atvyko ir oficialūs miesto savivaldybės, tikybinių institucijų ir kitų tautų atstovai pareikšti užuojautos poniai Juzei Daužvardienei ir visiems lietuviams.

Marquette Parko lietuvių bažnyčion atvyko Chicago meras Richard J. Daley, didoko atsakomųjų miesto savivaldybės ir demokratų pareigūnų lydimas. Kartu su Daley buvo ir pulkininkas Reilly.

Atvažiavo didelis busas Chicago miesto policininkų ir ugniagesių atiduoti pagarbą mirusiam nepriklausomos Lietuvos konsuliui, ilgus metus savo pareigas ėjusiam Chicagoje ir asmeniškai pažinusiame ne tik merą Daley, bet ir kitus savivaldybės pareigūnus.

Illinois gubernatorių Ogilvie laidotuose atstovavo ponas Christiansen. Atsisveikinti atvykusiu tarpe buvo Illinois kongresmanas William Murphy, Valdas Adamkus ir visa eilė Illinois senato ir atstovų rūmų narių.

Laidotuose dalyvavo veik visas lietuvių diplomatinis korpusas. Bažnyčioje ir kapinėse buvo Lietuvos atstovas Washington p. Juozas Kajeckas, Lietuvos generalinis konsulas New Yorko Anicetas Simutis, Lietuvos atstovas Kanadoje p. Žmuidzinas, buvęs konsulas Antanas Kalvaitis ir kiti Lietuvos diplomatinio korpuso tarnautojai. Buvo daug kitų tautų konsulų.

I laidotuose atvyko ir kardinolas John Cody, gausios palaidos lydimas. Jis bažnyčioje pasakė kalbą.

Lietuviškas mišias laikė vyskupas Vincas Brizgys. Jam padėjo visa eilė lietuvių dvasiškių: A. Zakarauskas, F. Mozeris, A. Stašys ir kt.

Bažnyčioje giedojo solistė Darna Stankaitytė, Algirdas Brazis, Stasys Baras ir J. Vaznelis, ir jungtinis operos, "Dainavos" ir bažnyčios choras.

Mirusį konsulą pagerbė Chicago policijos ir ugniagesių daliniai. Išsiriškęs garbės sargyba įspūdingai atsisveikino su amžinastin keliaujančiu konsulu.

Policijos pareigūnams teko tvarkyti trafiką nuo bažnyčios iki kazimierinių kapinių. Automobilų karavanas tęsėsi daug mylių, bet dešimtys policijos automobilių vykusiai stabdė trafiką ir leido į kapines vykstantiems pravažiuoti.

Dr. Daužvardžio karstas nebuvo velkamas į lietuvių nemėgstamą koplyčią, bet atlydėtas tiesiai prie Daužvardžių sklypo duobės ir palaidotas pagal lietuviškas tradicijas. Ant karsto užpiltas Lietuvos žemės žiupsnelis.

Buvo sugiedota "Marija, Marija" giesmė, o vėliau Lietuvos himnas.

Vatikanas neprašė vengrų malonės

ROMA. — Vatikanas atsiliepė į Vengrijos valdžios pareiškimą, kuriame sakoma, kad kardinolui Mindsenty likusi baismės dalis yra suspenduojama. Vatikanas sekretoriatas paskelbė, kad tokio suspendavimo Vatikanas neprašė ir nepakeitė savo nusi-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

TORONTO. — Kanados liberalų partijos High Park skyrius, kurio valdyboje yra lietuviai S. Jokubaitis ir A. Dūda, numato išstatyti kandidatę į Ontario parlamentą jauną lietuvaitę Laimą Švėgždaitę. Rugsėjo 21 d. "The Globe & Mail" laikraštis pirmame puslapyje išspausdino kandidatės fotografiją ir gan platų aprašymą. Ši 23 m. amžiaus lietuvių kilmės kanadietė esanti susipažinusi su etninių grupių poreikiais, vasaros metu vadovavusi teisinių patarimų biurui Toronto miesto vakarinėje dalyje. Ji rinkimuose tikisi nugalėti demokratų kandidatą dr. M. Šulmaną.

ŽENEVA. — Nusiginklavimo konferencija baigė savo darbą dėl biologinių ginklų uždraudimo sutarties ir įteikė projektą Jungtinėms Tautoms. Siūloma uždrausti gamybą ir naudojimą visų bakteriolginių, nuodingų dujų ir bazių ginklų. Amerika jau naikina savo tokių ginklų sandėlius. Sovietai irgi pažadėjo tokius ginklus sunaikinti.

NEW YORKAS. — Tautinė Kinija prarado dar tris savo rėmėjus, kurie praėityje balsavo prieš komunistinės Kinijos priėmimą: Argentina, Meksika ir Ekvadoras. Prie jų gali prisidėti Bolivija ir Jamaika.

WASHINGTONAS. — Burma atmetė Amerikos pasiūlymą padėti sunaikinti opiumo agyonu laukus, kuriuose išauginamas heroinui gaminti reikalingas opiumas.

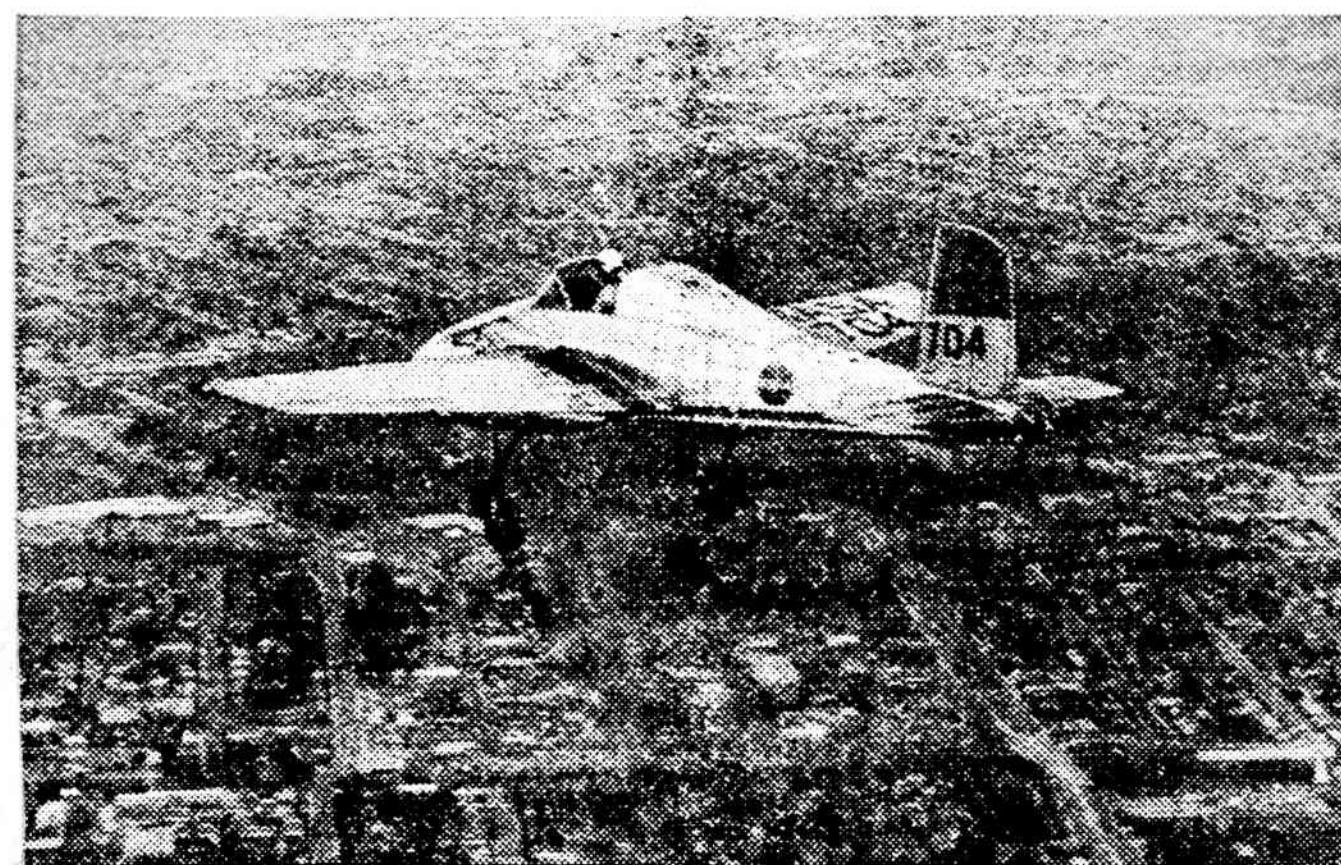
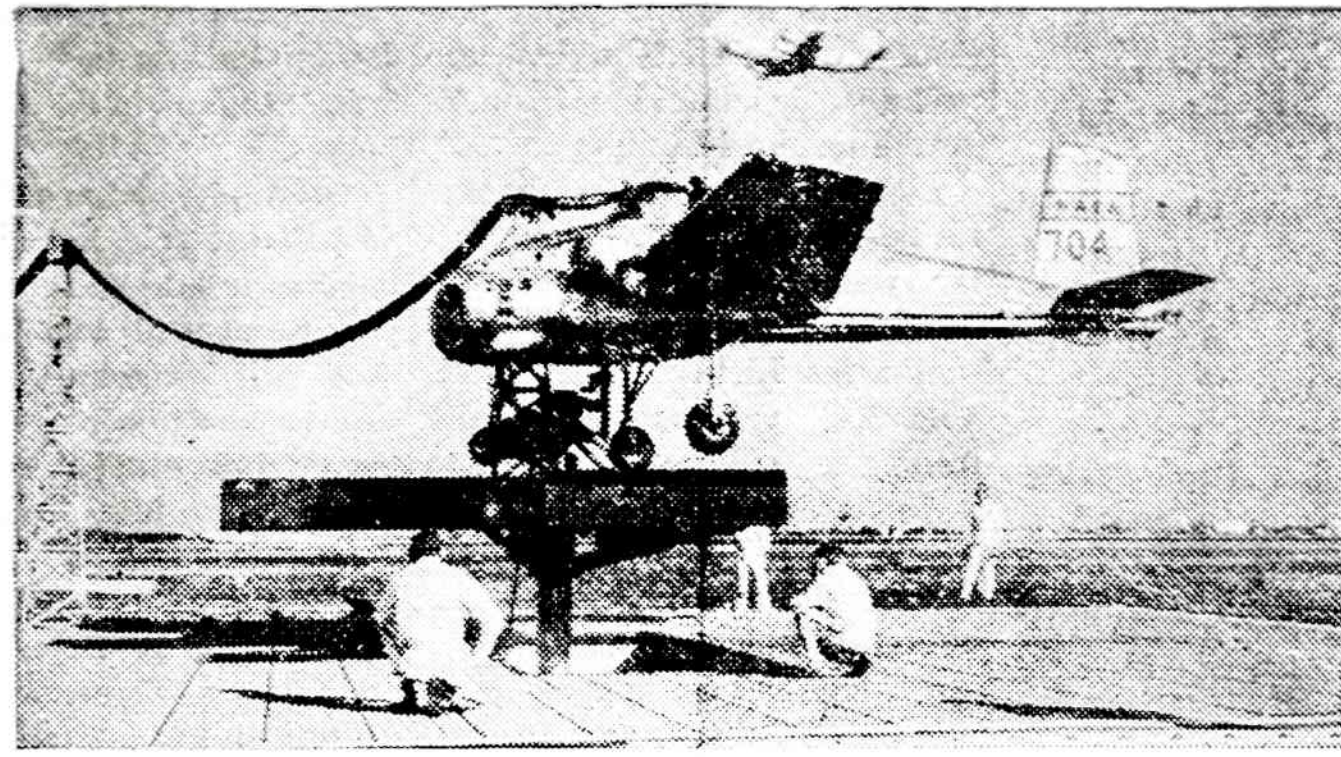
NEW YORKAS. — Pradėjus artimiaus bendradarbiauti Amerikos, Prancūzijos ir Ispanijos policijoms, per paskutines tris savaites buvo suimti 45 narkotikų pirkliai, jų tarpe keli stambūs urmo prekybininkai. Šis narkotikų pirklų liudas darė biznį šešiose valstybėse.

Perdirbs naftą

Mažeikiuose jau statomas naftos perdirbimo fabrikas, užims 90 hektarų žemės plotą. Jo laiba sudėtingi technologiniai įrengimai bus susieti tūkstančiais kilometrų požeminių ir antžeminių vamzdžių.

Naftai laikyti busias toks didelis bakas, į kurį turėtų tilpti 50-ties tonų, daugiau kaip 10 kilometrų ilgumo cisternų. Betono darbams vadovaujas Henrikas Taurazas, o mūro darbams vadovaujas Petras Savickas ("Sovietisk. Litva", 1971, rugp. 25). (Lietuvos laukuose turėtų nepaprastai padidėti naftos tarša — Redk). (E)

statymo, kuris buvo paskelbtas kardinolo teismo metu ir kardinolą pasmerkus. Todėl šis baismės suspendavimas liečia tik vengrų vyriausybę, sako pareiškimas, pridėjus, kad kardinolas Mindsenty visada kartodavo, kad jis negali priimti nieko kito, kaip totalinį reabilitavimą.

Nasa bandymų centre, Mountain View, Calif., bandomas naujas lėktuvas, kuris pakyla stačiai į viršų be įsibėgėjimo ir taip pat nutopia ant žemės. Lėktuvas X-14B turi kompiuterių įrengimus, kurie padeda apskaičiuoti skridimo charakteristikas kitų panašių lėktuvų — VTOL (vertical take-off and landing), kurių bandymų ar konstrukcijos stadijoje yra keli modeliai.

BRITŲ SPAUDA JAU IŠAIŠKINO PABĖGUSIO RUSŲ ŠNIPO PAVARDĘ

LONDONAS. — Britanijos vyriausybė pripažino spaudos paskelbtą žinią, kad sovietų šnipas, kuris pasiprašė Londone politinės globos, yra Oleg Lijalin, 34 metų amžiaus. Londono laikraštis "Daily Express" patyrė jo pavarde iš sovietų ambasados tarnautojo Vladimiro Pavlinovo, kuris neseniai atvyko iš Maskvos į Londoną. Jis ilgai išsiskukinėjo ir nenorėjo išduoti pabėgusio šnipso pavardės, tačiau pagaliau pasakė, kad jo pavardė buvusi laikraščio puslapiuose, nes jis buvęs įveltas į eismo nelaimę. Laikraščio bendradarbiai pradėjo vartyti senus laikraščio numerius ir surado trumpą žinutę, kuri aprašė sovietų prekybos atstovybės tarnautojo Olego Lijalino susidurimą su policija už vairavimą automobilio greitame stovyje.

Tuo po šio atsitikimo Ljaliną paprašė politinės globos. Sovietai jau skleidžia žinias apie šį šnipą, kad jis buvęs nerimtas, girtuoklis, mergininkas. Britų spauda klausia, kodėl sovietai tokį diplomatą laikė Londone?

Britų vyriausybė nenusiėle sovietų grasinimams dėl to, kad sovietų diplomatų planuose buvo atskleisti ne tik šnipinėjimo veiksmai, bet pasirodė ir sabotazo veiksmai. Sovietų agentai turėjo planus sugadinti radaro stotis ir raketų puolimą pranešančius aliarimo įrengimus. Tas sabotazo planavimas daugiausia britų vyriausybę ir supykines.

Sovietų šnipso identifikavimas sukėlė abejonių, ar 34 metų vyras galėjo taip aukštai iškilti sovietų KGB sistemoje ir tapti net tos žvalgybos įstaigos generolu, kaip anksčiau buvo skelbta. Faktas lieka, kad jis turėjo rusų šnipų sąrašus ir daug medžiagos apie jų darbus.

Ne visi iš Britanijos ištremiami sovietų pareigūnai yra buvę KGB žinioje. Kai kurie diplomatų dirbo sovietų karinei žvalgybai — G. R. U. Britų pareigūnai paneigė sovietų tvirtinimą, kad Britanijai šiuo skandalu rūpi išardyti Europos saugumo konferenciją. Londone sakoma, kad jei sovietai paprašys išatsilygins, ištremdami didesnę skaičių britų diplomatų, tai tuo

Japonų aplinkos teršimo byla

TOKIJO. — Japonijos teismas priteisė vienai chemikalų įmonei sumokėti kompensaciją — 810,000 dolerių 77 asmenims, nukentėjusiems nuo tos įmonės pagamintų vabzdžiams naikinti nuodų, kurie pateko į Agano upę. Žmonės susirgo nuo toje upėje pagautų žuvų, septyni asmenys mirė. Teismo priteista suma yra tik pusė to, ko reikalaujo nukentėjusių giminės. Įmonės prezidentas atsisprase visų nukentėjusių ir įteikė čekius.

Japonijoje ši byla buvo pirmą aplinkos teršimo pasekoje. Manoma, kad ateityje būtų bus daugiau sušalę, nes Japonijos pramonė nekreipia dėmesio į aplinką. Nubaustos įmonės advokatai aiškino, kad pagaminti nuodai buvo sudėti į tankus, kuriuos suskalpė įvykęs žemės drebėjimas ir nuodai pateko upėn.

◆ Meksikoje banditai vėl pagrobė vieno aukšto valdininko žmoną ir reikalauja už ją pinigų.

jie parodys, kad šnipinėjimas Vakaruose jiems yra svarbesnis už konferenciją. Spauda spėlioja, kad sovietai paprašys išvažiuoti apie 20 britų diplomatų.

IŠ VISO PASAULIO

◆ Vakar valst. sekr. Rogers susitiko su 4 užsienio reikalų ministrais ir įteikė Suez karnalo atidarymo planą. Amerikai patariama paspausti stipriau Izraelį ir neduoti jam ginklų. Rogers atsakė, kol sovietai duos ginklų arabams, Amerika rams Izraelį.

◆ Londone iš sovietų Prekybos atstovybės pabėgęs tarnautojas moteris ir paprašė politinės globos.

◆ Visi Atlanto pakrančio Amerikos uostai buvo uždaryti streiko. Ramiojo vandenyno pusėje uostų krovikai streikuoja jau nuo liepos pradžios.

◆ Buenos Aires pasaulio šachmatininkų varžybose amerikietis Fischeris pirmą partiją prieš sovietų Petrosianą laimėjo. Sovietų didmeisteris pasidavė po 40 ėjimų.

◆ Nauju JAV 6-tojo karo laivyno Viduržemio jūroje vadu paskirtas admirolas Gerald Miller, kilęs iš Quincy, Ill.

◆ Hong Konge sklinda gandai, kad Kinijos lėktuvas, kuris nukrito rugsėjo 12 d. Mongolijoje, vežė kelis labai aukštus kinų valdininkus, kurie bandė pabėgti į Sovietų Sąjungą. Dėl to tris dienas buvęs sustabdytas visų lėktuvų skraidymas.

MASKVA. — Sovietų prezidentas Podgornas išvyko su stipria delegacija į šiaurės Vietnamą. Delegacijoje yra vicepremjeras Novikovas, užsienio paramos biuro vedėjas Skačkovas, užsienio prekybos viceministeris Grišinas, vicepremjeras Mazurovas, partijos sekretorius Katusevas, gynybos viceministeris gen. Sokolovas ir užsienio reikalų vicemin. Firjubinas.

PORT ANGELES. — Washingtono valstijoje dujų sprogi-mas suardė gatvę ir sugriovė viešbutį, sužeisdamas 31 asmenį.

NEŽIŪRINT AGITACIJOS VIETNAME TURI LAIMĖTI PREZIDENTAS THIEU

SAIGONAS. — Sekmadienį Pietų Vietname įvyksta balsavimas, kuriame gyventojai gali išreikšti savo pritarimą ligšioliniam prezidentui Thieu. Jis savo kalboje į tautą ragino visus balsuoti, net jei lapeliai, atiduoti rinkimų būtinėse, bus prieš jį arba sužaloti. Jis norįs gauti nors 50% balsų. Jis kaltino viceprezidentą Ky ir kitą kandidatą Minh, kad jie abu iš rinkimų pasitraukė, nors turėjo progą kandidatuoti. Prezidentas nurodė į paskutinių ketverių metų Vietnamo laimėjimus, karinius ir ekonominius, ir prašė visų atlikti pareigas sekmdienio rinkimuose. Kartu su Thieu trumpai kalbėjo kandidatas į viceprezidentus Van Huong. Jis kaltino opoziciją smurto veiksmais, kurie įmanomi užfrontėje, kada kareiviai laiko frontą. Demonstracijos esančios durklas kareiviams į nugarą.

Nesibaigia gandai apie Kinijos įvykius

HONG KONGAS. — Kinija atšaukusi savo metinį revoliucijos dienos parodą, atšaukė ir išvakarėse visada buvusį balių, kuriame dalyvaudavo visi vyriausybės ir partijos vadai. Šiais metais vietoje banketo tebuvo 90 min. priėmimas, kuriame nebuvo premjero Chou En Lai ir nebuvo jo įprastos kalbos apie Kinijos laimėjimus ir politiką. Pirmą iš 21 politbiuro nario bankete dalyvavo 14, o šimt tik du — viceprezidentas ir vicepremjeras.

Korespondentų dėmesį atkreipė Mongolijos paskelbta žinia, kad rugsėjo 12 d. naktį Kinijos karo aviacijos lėktuvas giliai įskrido į Mongolijos erdvę ir sudužo apie 80 mylių nuo Sovietų Sąjungos sienos. Visi devyni lėktuvo įgulos nariai žuvo. Mongolijos valdžia leido Kinijos diplomatomams nuvykti į nelaimės vietą, tačiau kartu pareiškė Kinijai protestą ir paprašė pasi-aiškinimo.

Varšuvoje kinų ambasada surengė šventės progą iškilmingą priėmimą, tačiau 48 val. prieš jį iš stiklinių vitrinų prie įėjimo į ambasadą buvo išimti premjero Chou portretai ir pakeisti kinų pramonės fotografijomis. Tas sukelė komentarų, kad, gal būt, Kinijoje yra bandoma "išvalyti" patį premjerą Chou. Neaišku ir kodėl apie lėktuvo nelaimę Mongolijoje visos dvi savaites buvo tylima. Nors ir pavėluotai apie nelaimę pirma paskelbė rusų "Tass" agentūra.

Pasitraukė negras diplomatas Bunche

NEW YORKAS. — Ilgametis Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, U Thanto padėjėjas politiniams reikalams, dr. Ralph Bunche, Amerikos negras, pasitraukė iš pareigų. Jis yra 67 metų amžiaus, serga inkstų liga ir širdimi, be to šią savaitę nusi-laužė, krisdamas iš lovos, ranką. Bunche gavo 1949 m. Jungtinių Tautų tarpininko arabų-žydų konflikte vietą, kai atentate buvo nušautas švedų diplomatas grafas Bernadotte. Už sa-premjeras Novikovas, užsienio paramos biuro vedėjas Skačkovas, užsienio prekybos viceministeris Grišinas, vicepremjeras Mazurovas, partijos sekretorius Katusevas, gynybos viceministeris gen. Sokolovas ir užsienio reikalų vicemin. Firjubinas.

◆ Tropicų audra prie Pakistano krantų sunaikino virš 1,000 namų.

Thieu priešai, sušaukę mitingą stadione, kur dalyvavo ir viceprezidentas Ky, ragino visus boikotuoti rinkimus ir vadino Thieu diktatoriumi. Ky savo kalboje reikalavo nepriimti rinkimų, kuriuose yra tik vienas kandidatas, rezultatu.

Ketvirtadienį prieš rinkimus pasisakė ir komunistų delegacijos Paryžiaus taikos konferencijoje, kartu kaltindamos ir Ameriką, kuri remianti Thieu. Amerikos ambasadorius Porter atkirto, kad komunistai šiandien yra toliau nuo laimėjimo negu bet kada anksčiau, todėl tokie dideli žodžiai atrodo nemaža pretenzija. Jis patarė komunistams žiūrėti į klausimą realiau.

Užsienio stebėtojai apie rinkimus galvoja, kad Thieu laimės, nežiūrint į didelę jo priešų agitaciją. Gyventojai jam pareiškė pasitikėjimą. Nes Thieu laikais gyvenimas miestuose ir kaimuose tapo saugesnis. Miestuose Thieu gaus mažiau balsų, tačiau tirštai apgyventi kaimai, kuriuose yra mažiau spaudos ir politikų, atiduos balsus už valdžią.

Valdžios aparate yra virš 200,000 valdininkų. Visi 44 provincijų viršininkai yra Thieu rėmėjai. Kariuomenėje yra virš milijono vyrų, Savisaugos daliniuose — pusantro milijono, priklausančių skaitlingą policiją jau susidaro nemažas Thieu balsuotojų blokas. Daug prisideda ir žiniomis, kad Amerika atims savo ekonominę paramą, jei įvyks chaosas ir Thieu nuvertimas. Amerika siekia kuo greičiausiai išieiti iš Vietnamo, o kelias atgal yra tik per Thieu ir jo valdžios aparatą. Nors niekas jo labai negerbia ir nemyl, be Thieu šiuo metu sunku apseiti, nes jis reiškia pastovumą ir tęstinumą.

Lenkijos spauda apie šnipus

VARŠUVA. — Rytų Europos spauda, ypač Lenkijoje ir Vengrijoje, rašo apie Britanijos įsakymą išvažiuoti sovietų diplomatams šnipams, kaip apie Vakarų Valstybių bandymą boikotuoti Europos įtempimų mašiną. Amerikai ir Britanijai nepatinkas vokiečių-sovietų santykių pagerėjimas, todėl Amerika bandanti sabotuoti tą atoslūgį, kuris ypač pasireiškęs po kanceliarijo Brandto kelionės pas Brežnevą į Krymą.

Diplomatų ištėrimas buvęs gerai apgalvotas žygis, politinis veiksmas, nes Vakarai esą panikoje dėl galimo Vokietijos susitarimo su Rytais.

◆ Belfaste buvo nušautas vienas britų kareivis, du civiliai sužeisti.

JOGAILOS AŽUOLAS

(Tęsinys)

Kodėl stumbras, pergyvenęs juos visus, išsilaikė iki šių laikų?

Gyviųjų oazė — Baltvyžio giria — išgelbėjo stumbrą savuose neišbrendamose tankumuose, o jis, pasirinkęs į savo buveinę ir patekęs žmogaus globon; išgelbėjo giria nuo galutinio jos išnaikinimo. Vienok, nežinant stumbrų apsaugą, skaičiavimas jų pavieniui (nuo galvos), buvęs netikslus ir iškraipė tikrąjį jų skaičių. Pavyzdžiui, 1795 m. buvo 700 stumbrų, 1857 m. — 1898, nuo 1872 m. jų skaičius sumažėjo iki 538 ir 1914 m. beliko 733 stumbrai. Trėmimais, kartūvėmis, krauju ir ugnimi buvo nuslopintas 1863 metų sukilimas Lietuvoje, Lenkijoje ir Gudijoje. Baltvyžio girioje laikėsi keli sukilėlių būriai, kuriuos norėdami išnaikinti, rusai padegė girią. Gaisre tada žuvė virš 1,000 stumbrų.

Į jo pas. karo metu vokiečiai ne tik iškirto dalį Baltvyžio girios (didįjį Hainavos mišką), bet ir išskerdė šimtus stumbrų maišui, o keletą porų pagavę išsiuntė į Vokietijos zoologijos sodus. Laikę paskutinės medžioklės, gaudant stumbrus, žuvo keletas kareivių. Sužeistas ar suerzintas stumbras, kaip ir šernas, nesigriebė bėgimu, bet puolė prieša.

Po karo stumbrų grąžinimo klausimas buvo svarstomas net Tautų Sąjungoje ir rezultate buvo sudaryta stumbrų apsaugai Tarptautinė Draugija. Bet štai, 1921 m. vasario 9 d. buvo brankonieriaus surasta ir užmušta

braidžiojanti stumbrų patelė. Tikėtai 1929 m. Varšuvos žvėryniui, su pagalba vyriausybės, pavyko nupirkti iš Vokietijos tokius 4 stumbrus, kurie jau nebedavė prieauglio, ir grąžinti juos į jų tėvynę — Baltvyžio girią.

Dainai pasitaiko, kad rujanų metu stumbrai, susivirę dėl patelės, kovoja. Daugtomiuose Baltvyžio girios metraščiuose yra aprašyta viena atkakli kova, kuri vyko 1935 m. tarp stumbrų Boruso ir Berensono dėl jų išrinktosios patelės Silvos. Borus svėrė "tik" per 1,000 kilogramų. Tačiau tas svoris netrukė jam laisvai judėti. Jis, kaip ir visi stumbrai, buvo judrus, vikrus ir greitas. Berensonas jam nenusileido. Šių milžinų kova tęsėsi 9 valandas ir buvo girta už kelių kilometrų. Nuo jų pabėgo meškos, lūšiai, šernai... ir dar toliau nuo jų nuskrido mėgstą ramybę juodųjų gandrų, kurie suka sau liudus tik Baltvyžio girioje. Norėdami nutraukti "dvikovą", prižiūrėtojai kūrė lauzus iš žalių eglišakių aitresniams dūmams, šaudė, raketą leido, bet stumbrai į tai nereagavo. Buvo išaukti gaisrininkai iš Bieloviezo miestelio, bet ir vandens švirkštumu negalėjo išskirti kovotojus. Nežinia, kuo būtų pasibaigusi kova, jei Berensonas nebūtų priginęs užpakalinę koją kelmė. Borus, įsibėgėjęs, atsitraukęs atbulas ir panarinęs galvą puolė Berensoną, kad galėtų suduoti jam paskutinį, mirtiną smūgį. Nuo pirmojo smūgio — Berensono koja lūžo, o

antruosiu — pertrūkę ragu jam kirkšnį.

Stumbrų liežuvis irgi turi ypatingą jėgą, kuriuo žiemos metu praeidamas jis nulažo nuo šimtmečių ažuolų žievę. Dar 16-me šimtmečiuose N. Gussoskis savo knygoje, parašytoje lotynų kalba "Stumbrų rūšys ir jų medžioklės", perspėja medžiotojus, kad stumbras galys "nulažyti" juos nuo arklio ir sumindžioti.

Prižiūrėtojas, norėdamas nušauti Berensoną, visiškai užsimiršęs apie stumbrų liežuvių jėgą, besikubėdamas pribėgęs per arti. Merdintis Berensonas stryktelėjęs ir "nulažęs" nuo jo kojos batą ir raumenį iki kaulo. O Borusas šnišdamas iš pykčio pranyko su Silva tankumyne. Stovėjusi nuošaliai Silva, ramiai sekusi imtynes ir laukusi nugaletoj. Vėliau, Borus nebebuvo varžovo. Jis, kaip ir visi stumbrai, turėjo plačią krūtinę, milžinišką galvą, tvirtą sprandą. Nuo stiprios kaktos driekėsi žemyn ilgi, tamsiai rudai karčiai, uždengdami krauju pasrūvusias piktas akis, o po smakru kabojo vešl, garbanota, beveik asirška barzda.

Po II-ojo pas. karo, girioje sukskačiuota 16 stumbrų, bet jų tarpe jau nebuvo senojo Boruso; jis ir kiti 7-ni stumbrai 1943 m. krito nuo vokiečių kulų.

Nėra abejonės, kaip A. Kanaevas rašo: "Dabar, Baltvyžio girioje dirba moksliniai darbuotojai: zoologai, botanikai, dirvožemio tyrinėtojai, medžioklės žinovai. Bet tai yra tik tarnautojai: nejaudūs, nepasivėję ir abejingi savo srities žinovai, kurie atlieka savo uždutį ne iš įgimto pasišventimo atsidavę mokslui sekti gamtos paslaptis.

Baltvyžio girioje miršta "Jogailos ažuolas". Tuo tarpu netoli Lenkijoje, Kielec rajone kalnuose, gyvuoja dvigubai už jį senesnis "Bartėk" ažuolas, 23,5 metrų aukščio, 13,5 metrų apimtį prieš žemės, kurį 12 vyrų vos apkabina. Matyti todėl, kad 1,115 — metris "Bartėk" prižiūrimas, jo drevės užcementuojamos ir žievė daugelyje vietų jau užlopyta, gal todėl... Kai sovietų spauda rašė apie "Baltvyžio Raistą" esantį "Lelčicko" ažuolą, nei žodžių neužsiminė, kad jis 600 metų amžiaus, 31 metro aukščio ir 5,5 metrų apimtį, tik nuoširdžiai pasigyrė, kad jis turi 28 kubametrus malkų.

A. Kanaevas džiugaudamas girišai, kad girios sargai įmeta į žardienas stumbrų mėgstamą maistą: gliuosnių ir drebulių šakas. O kur gi jų mėgstamas pašaras — zubro žolė, ten pat girioje auganti? Dabar jinau ren-

Mackevičius atsisveikina dr. Daužvardį

Velionio P. Daužvardžio paskutinės valios vykdytojo Mečio Mackevičiaus, Lietuvių Teisinių Draugijos centro valdybos pirmininko 1971 m. rugsėjo 29 d. Marquette Parko lietuvių katalikų bažnyčioje atsisveikinimo žodis:

Miehi tautiečiai,

Atėjome pasakyti paskutinį su diev iškilajam Lietuvių Tautos sūnui, Suvereninės Lietuvos valstybės ilgamečiui aukštam pareigūnui, reto pasišventimo, darbštumo ir sąžiningumo patriotiui, kuriam tarnyba savo tautos laisvei ir laimei buvo asmens gyvenimo įprasminimas.

Lietuvių gi valstybės ir tautos laisvės sūtemų ir kančių metais velionis, kaip Laisvojo Pasaulio pripažintas de jure egzistuojantis Lietuvos generalinis konsulas, visiems lietuviams, tremty ir pavergtame krašte, buvo tėvynės meilės, kovos už jos laisvę ir nepriklausomybę šviesus simbolis ir ryškiausias politiko intelektualo kovotojo pavyzdys. Dėl to, velionis buvo visų labai vertinamas, gerbiamas ir mylimas.

Per ankstyva ir greita jo mirtis visus mus giliai palietė ir neatitaisamai nuskriaudė. Paliko neįjauki, slegianti tuštuma... Kas esamose politinėse sąlygose konsulą Dr. Petrą Daužvardį galės pakeisti, pavaduoti? Kas atsivėrusią tuštumą užpildys?

Neliesdamas formalinės politinio klausimo pusės, manau, kad bent dalimi, kas nuo mūsų visų priklauso, skaudžią ir liūdną tikrovę galime sušvelninti, išlyginti, brangų jo atsiminimą tautoje išsaugoti, įteigti: protu, valia, patriotine širdimi, nelygstamu tikėjimu ir pasiaukojimu — paseksime velionio gyvenimo, darbų ir pastangų palikimą pavyzdį, kaip tauraus lietuvių ir žmogaus nerašytą testamentą.

Visų liūdinčių lietuvių vardu išreiškiu gilią ir nuoširdią užuojautą mūsų didžiai gerbiama ne stumbrams, bet eksportui, nes jos pareikalavimas didelis: viso pasaulio vyno darryklų. Senovėje, kai kurių genčių jinau buvo laikoma — šventai. Be malonaus kvapo, jinau turi gaivinančią ir žadinančią savybę, todėl ji buvo naudojama įvairioms ligoms gydyti.

Idomu, kad dabar stumbrai, kaip rašoma, pamatę prižiūrėtojus, bėga nuo jų (atrodo, iš jūršimo). Kodėl praityje į girininkų šauksmą, jie ramiai išeidavo iš tankumynų ir eidavę prie jiems prirengto ir paduoto pašaro. Dabar ne žmogus nuo stumbrų bėga, bet stumbras nuo prižiūrėtojo. Ypač būdinga, kad "dabar rezervato mokslininkai nustatė, jog bandos vadovais yra ne pajėgiausieji stumbrai, bet patelės "Beluška" (jei būtų Beluška? — baltoji) ir "Berezka" (berzelis).

Kokią išvadą galima padaryti iš šio "mokslo eksperto atradimo"? Juk nuo amžių jau žinoma, kad ne tik pajėgiausieji, bet ir bendrai stumbrai iš prigimties mėgsta vienumą: niekuomet jie nebuvo išimtinai vadovais bandos — vedžiodavo šeimą tik patelės su mažamečiais vaikais. Ir gudų folklore yra tūkstantmetė patarlė: "Vieni šas kaip stumbras".

Stumbras atrodo yra užsitar-navęs garbingesnės vietos, (kaip pvz. erelis ar liūtas), — užsitar-navęs tapti valstybine ar tautine emblema. Tad nestebina, kad jis tapo Minsko auto gamyklos — pirmojo pokarinio penkmečio padaro — etikete, patekęs ant gremėzdiškų stachanovietiš-kų sunkvežimių dangčių. Argi bendrą inteligencijos išsekimą nerodo — parinkti stumbrų vardai. Jie tinkamesni vištoms, o ne stumbrų patelėms, o ypač netinka Borusui ar Berensonui.

Laisvai vertė Z. Dalėnas (NRS)

Toliau, atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos Atstovas min. Kaspas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Dr. Kazys Bobelis ir Lietuvių Bendruomenės atstovas Jonas Jasaitis.

GIEDRAITIENĖ DAINAVO BYANSKO DAINĄ

Tęsiant toliau muziko Jono Byansko pagerbimą, Algirdas Brazis, trumpai nupasakojęs Birutės Choro istoriją, paprašė atsisesti visus tuos dainininkus, kurie dainavo prie Miko Petrausko, Birutės choro pirmojo organizatoriaus. Atsisėjo trys dainininkai. Jų tarpe buvo Antanas Stankus ir dar dvi dainininkės.

Atsisėjo dainavusieji prie Sarpaliaus, prie Kvedaro, prie Pocius ir kitų dirigentų. O kai paprašė atsisesti tuos, kurie dainavo prie dirigento Jono Byansko, tai atsisėjo beveik pusė salės. Žinoma, stovėjo ir tie, kurie dainavo prie kitų dirigentų.

Vėliau dainininkė Genovaitė Giedraitienė užtraukė "Nulėk balandėli į gimtąją šalį..." Tai buvo paties Byansko sukurta poezija ir jo paties parašytos gaidos apie gimtinę jo kaimą.

Pacią pagrindinę ir gražiausią kalbą sake keliautojas Dan Kuraitis. Šiomis dienomis visas jo kalbos tekstas bus paskelbtas šiame dienraštyje.

Christina Bartulis Lindquist padainavo vengrų čigonų dainą, kurią muzikas Byanskas ne viena kartą jai yra padėjęs dainuoti, jai akompanuodamas. Vėliau Christine dar padainavo ištrauką iš operos.

Pasibaigus dovanų įteikimo ceremonijoms ir paaiškinus publikai, kas prie garbės stalo buvo daroma ir sakoma, Algirdas Brazis paprašė patį suaktyvintą pasakyti kalbą.

Prie mikrofono atsistojęs Byanskas tarė šiuos žodžius: —Miehi rengėjai, programos dalyviai ir brangūs svečiai, Esu sujudintas šiomis iškilėmis. Dėkoju visiems, nepasigailėjusiems įdėti tiek daug trūsio, ruošiant šį minėjimą. Nuoširdžiai tariau visiems aciu, aciu.

Vėliau tuos pačius sakinius pats Byanskas išvertė angliškai. Iškilmes baigė komiteto pirmininkas Ray Pratt.

Minėjimas buvo skoningai suorganizuotas. Visi pripažino, kad p. Olienė idėją nepaprastai daug, gerai apgalvoto ir kruopštaus darbo. Minėjimo dalyviai jai pasilikė dėkingi.

Reporteris

33 vėjo malūnai Don Kichoto garbei

Vidurinėje Ispanijoje, Monte del Cuervo apylinkės aukštumoje, kaip turistinė atrakcija numatyta restauruoti 33 senus vėjo malūnus ir kiekvieną jų projektuojama pavadinti atskiros Europos valstybės (krašto, šalies) vardu.

Kiekviena šalis (valstybė) savo malūno vidų įrengs pagal savuosius papročius ir savo skonį. Kaip žinia, prie Monta del Cuervo nemirštamas Cervanteso herojus, liūdnojo veido riteris Don Kichotas iš La Mančos, kovojo su vėjo malūnais. (kp)

ARTEJANČIAME NAUJIENŲ BANKETE

VITALIS ŽUKAUSKAS

SEKMADIENĮ, ŠIŲ METŲ SPALIO 31 D., LINKSMINS SVEČIUS BANKETAS VYKS VFW SALĖJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakarienė su kokteiliu \$8.00 asmeniui.

Šokiams gros George Joniko orkestras.

Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba telefonu: HA 1-6100.

Pradžia 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjančiame

NAUJIENŲ BANKETE

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANAS Į LIETUVĄ IR USSR DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSLYTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y. 11218	485 McDONALD AVE.	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	72 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	378 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	41 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7474
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	HE 5-1654
LOS ANGELES 4, CAL.	159 So. VERMONT AVENUE	HU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
CHICAGO, ILL. 60629	2608 W. 69th STREET	312 — WA 5-2787
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, N. Y.	701 FILLMORE AVE.	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	365-6780
HARTFORD 4, CONN.	122-126 HILLSIDE AVE	249-6216
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS ST.	475-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	365-6740
SO. BOSTON, MASS.	396 WEST BROADWAY	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J.	1152 DEUTZ AVENUE	EX 2-0304
RAHWAY, N. J.	47 E. MILTON AVE.	381-8997

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4048 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 5, Sat. 9 to 12:30

"UŽBURTOS KANKLĖS"

Kai nauja knyga ateina į mūsų lietuvišką pasaulį, reikėtų tą dieną atžymėti didžiąją raide, o autoriui suruošti knygos gimtadienį. Juk visos emigracijos gimtosios lietuviškos knygos yra daugelio autorių nemiegotų naktų, nuo poilsio nutrauktų valandų darbo vaisius. Ne vieną naktę, manau, prieš savo kūdikio — "Užburtų kanklių" — yra praleidusi ir Vanda Vaitkevičienė — Frankienė. Ir tai nėra pirmasis jos kūrybos kūdikis.

Vandos Vaitkevičienės "Užburtos kanklės" yra pasakojimai apie senovę. Sumaniai pavadinta. Pasakojime nebūtina remtis liaudies legendomis, padavimais. Čia daug autoriui laisvės. Knygoje 17 pasakojimų. Dalis pasakojimų — mitologiniai: "Žemyna", "Medvėgalis ir šatrija", "Deivės Medinės giria", "Bangpiūčio kerštas". Dalis — tautotyriniais galima vadinti: "Linėlė audėja", "Užburtos kanklės". Trečioji grupė — religiniai: "Šventasis karalaitis", "Baltosios lelijos", "Dievai nepasipriešino". Šis ("Dievai nepasipriešino") pasakojimas vaizduoja lietuvių tautos didelę kryžkelę: pagonybės ir krikščionybės susitikimą. Šia tema yra rašę dau-

gelis lietuvių rašytojų. Tai draminė tautos situacija, žinant, kokiomis priemonėmis krikščionybė į Lietuvą atėjo. Pasakiškuose pasakojimuose galimas ir toks sprendimas, kokį Vanda Vaitkevičienė padarė. Kitos rūšies literatūroje, ypač draminiame veidulyje, sprendimas būtų daug komplikutesnis.

Vaizduojamieji senovės lietuvių yra daugantinio tipo: geri, darbštūs, švelnūs, patriotai. Ar tai atitinka istorinę tiesą — nėra svarbu. Juk tai pasakojimai.

Ar per didaktiką, kuri jaučiamas pasakojimuose, nenukenčia literatūrinis įtikinamumas, taip pat nesvarstysime. Kad ta senovės Vandos Vaitkevičienės nupiešta šviesiom spalvomis — tai jos, autorės, teisė. Ji taip norėjo. Rašytojui mokytojų labai sunku išvengti didaktinio momento vaikų knygose. "Užburtose kanklėse" tačiau tas didaktinis momentas daugiausia išplaukia iš pačių vaizduojamų chadakterių. Ir tai jau yra gerai.

Knygų iliustracijas galima vertinti dvejopai: kaip knygos puošmeną ir kaip knygos papildymą. Maži vaikai mėgsta konkretumą: paliešti, pačiupinėti,

Vanda Frankienė-Vaitkevičienė

pamatyti. Mažamečiams vaikams iliustracijos, kaip pasakojimo papildymas — būtina. Sūaugusiųjų knygoms to nereikia. Čia gali būti iliustracija kaip puošmena, ornamentas, nieko bendro su turiniu neturintis. Kitas dalykas, kokios iliustracijos vaiką prie knygos pririš — realistinės, modernios ar "cartooninės". Aprašant Lietuvos senovę, Lietuvos paukščių ar žvėrelių gyvenimą — netiks modernios, ypač vaizduojant senovę. Šių žodžių autorė savo laiku labai atidžiai sekė amerikiečių vaikų knygelių iliustracijas. Rezultatai tokie: 55% iliustracijų — realistinės (gamta, istoriniai pasakojimai, pasakos), 35% "cartooninės" (visokių nuotykių, ypač žvėrelių ar paukščių gyvenimo knygėse) ir 10% modernios.

"Cartoon" tipo (karikatūrinės) iliustracijos mėgsta visi vaikai, bet jos tinka tik nuotykių knygoms. "Užburtų kanklių" dalininkės Mercedes iliustracijos, atitinkančios knygos tekstą, yra realistinės ir vaizduojamajai senovei labai tinkamos.

Kokias knygas mėgsta vaikai? Stebint, ką mėgsta skaityti angliškai (taip mėgsta ir lietuvių vaikai, nes ir jie lanko ameri-

kiečių mokyklas), galima mėginti taip klasifikuoti: mažieji — visi mėgsta "fairy tales" — pasakas; vyresni — "juvenile fiction" — lengvos novelės; "mysteries" — intriguojantys nuotykių, paslaptingi pasakojimai, "ghost" — stories — apie dvasias (kai kurios netinkamos vaikams dėl perdidelių įtampos), short stories — beveik atitinka mūsų novelės sampratą. Bet, kokia bebūtų knyga, jie ieško "action". Tai būtų stiprios intrigos reikalavimas. Paprastai kalbant, noras sužinoti kaip bus toliau.

Ar "Užburtos kanklės" vaikams patiks? Taip. Jos turi "mysteries" savybių. Kai kurie pasakojimai turi stiprią intrigą, pav., Linėlė — audėja, "Bangpiūčio kerštas".

Vyresnieji (knyga daugiau ir taikoma jiems) ir laisvai lietuviškai kalbantieji pajęs skaityti be tėvų pagalbos. Mažesniems reikės kaikiurių žodžių paaiškinimo. Bet tai ne yda. Pažiūrą, kad autoriai turi taikytis prie mažo vaikų žodyno, nėra gera. Jei kalba gera, jei sakiniai sklandūs, jei žodžiai parinkti tinkami, jei intriga įdomi ir tema nauja, vaikai skaitys knygą kad ir su retesniais žodžiais. Ir negerai daro tie, kurie samoninkai skurdina kalbą. Autoriai, kurie tyčia skurdina kalbą, daro žalą ne tik vaikams, bet, apskritai, literatūrai. Vaikų knygėse svarbu, kad žodžiai būtų tinkamai perduoti. Amerikiečių mažamečių vaikų knygose yra daug daugiasakių ir retesnių, ne kasdieniškių žodžių. Ir vaikai juos išmoksta be sunkumų, nes jie perduoti vaikams suprantama forma. Gera padarė Vanda Vaitkevičienė, kad ji "nėskringavo" lietuvių kalbos.

Vaikai priims knygą dar ir dėl to, kad pasakojimai vaizdingi, temos naujos. Kalba labai taisyklinga. Už ją Vandą Vaitkevičienę norisi paglostyti. Tokios knygos, kaip "Užburtos kanklės", labai reikėjo. Tokią turime ir savo vaikams nupirkime.

Stasė Petersonienė

AR TAI VISIEMS TAIKOMA?

Dėl daromų priekaištų Amerikos lietuvių Susivienijimams

Pastaruoju laiku lietuvių spaudoje vis dažniau ir dažniau kartojama, jog lietuvių susivienijimai (turima galvoje Lietuvos Romos Katalikų Susivienijimą ir Susivienijimą Lietuvių Amerikoje: sutrumpintai — L. R. K. S. A. ir SLA) nieko neduoda arba labai mažai teprisiūda prie lietuvių išlaikymo, nežiūrint to, kad jie turi po tris milijonus dolerių su viršum. Tuo tarpu naujai susikūrusios institucijos — fondai, klubai, sąjungos — stipriai remia lietuviškus reikalus.

Kokie iš tiesų yra faktai? Ar daromi Susivienijimams priekaištai yra pagrįsti?

Šiame rašinyje aš daugiausia kalbėsiu apie LRKSA ir jo 160 kuopą, esančią Brighton Parko kolonijoje. Tai bus gana ryškūs Susivienijimų veiklos pavyzdys, juo labiau, kad tokių kuopų turi nemažai tiek vienos, tiek kitos Susivienijimas.

Pirmiausia tenka pabrėžti, kad Susivienijimai susideda iš atskirų kuopų, kurios yra išsiskirsčiusios visoje šiaurės Amerikoje. Jos gyvena tose vieto-

vėse, kur kiek daugiau lietuvių gyvena. Kuopos išsirenka valdybas, kurios surenka iš narių mokesčius ir juos pasiūnčia į centrus. Administravimui ir įvairioms išlaidoms apmokėti kuopos iš surenkamų mokesčių pasilaiko labai mažą nuosimtį. Tad kuopų finansams padidinti tenka ieškoti kitų šaltinių. O tų šaltinių suradimas daugiausia priklauso nuo valdybų sumanumo ir darbštumo.

Kaip minėjau, surenkami iš narių mokesčiai yra pasiūnčiami Susivienijimų centrams. Tie mokesčiai yra skiriami draudimui, atskaitant tik mažą jų dalį įvairiems reikalams. O kas skiriama draudimui, to kitiems reikalams negalima išleisti. O tai reiškia, jog centrui turi grįžti prisilaikyti patvarkymų, taikomų draudimo bendrovėms. Iš to išvada tokia: Susivienijimo centrai yra suvaržyti ir skirti didesnes sumas pinigų lietuvių išlaikymui, negali. Bet pagal savo išgales vis dėlto jie yra daug prisidėję prie lietuvių išlaikymo bei prie lietuvių kultūros puoselėjimo.

Be palikimo Susivienijimo centrus, o grįžkime prie atskirų kuopų. Šiuo atveju prie jau minėtos Brighton Parko LRKSA 160 kuopos ir pažiūrėkime, kiek ji yra nuveikusi ir prisidėjusi prie lietuvių išlaikymo. Nežiūrint savo ribotų išteklių, kuopa yra Lietuvių Fondo narys. Kasmet ji paremia aukomis ALTĄ ir savo parapiją. Aktyviai ji rėmė (moraliai ir finansiniais) daromas pastangas Brazilskų, Simokaičių ir Simo Kurdikos atveju. Apdovanojo lietuviškomis knygomis Brighton Parko lietuviškos mokyklos mokinius, kurie atliko kuopos parengimo programą. Žodžiu,

kuopa visais būdais remia lietuviškus reikalus.

Mūsų kuopa nėra kokia išimtis: tokių kuopų ir viename ir kitame Susivienijime yra nemažai ir jų bendras įnašas lietuvių palaikymui yra gana didelis. Todėl ir sakau, kad daromi priekaištai Susivienijimams, kad jie mažai teprisiūda prie lietuvių išlaikymo, yra nepagrįsti.

Kadangi, kaip minėjau, Susivienijimų kuopos iš surenkamų iš narių mokesčių tepasiūnčia tik trupinius, o viską siūnčia centrams draudimo reikalams, tai kuopoms tenka ieškoti kitų šaltinių savo išdams padidinti. Tokių šaltinių ieško ir mūsų

kuopa. Ji spalio 23 d. Balio Pakšto svietainėje (California ir 38) rengia vakarienę — banketą su programėle (Pradžia 7:30 vak.). Gros Balio Pakšto orkestras, veiks laimės šulinys. Susivienijimo nariai ir geros valios visuomenė maloniai kviečiami atsilankyti ir paremti kuopos pastangas sutelkti daugiau lėšų, nes juo daugiau ji turės lėšų, tuo daugiau galės prisidėti prie lietuvių išlaikymo, prie lietuvių reikalų paremimo.

Bilietus banketui galima gauti pas F. Sereičiką, 4525 S. Rockwell, ir valdybos narius.

Iki malonaus pasimatymo.
St. Juras

\$500,000 už rankraštį

NEW YORK (D. P.) — Aleksandro Solženicino naujojo romano "1914 metų rugpjūtis" rankraštis jau pasiekė Ameriką. Dėl jo varžėsi net kelios amerikietiškos leidyklos, kurių viena laimėjo, sumokėdama už jį net 500,000 dolerių. Leidyklų biznyje tai laikoma didžiausiu honoraru iki šiol iš anksto sumokėtu už veikalą rankraštį.

Kas iš šio biznio uždirbs, kol kas nelengva atspėti. Abejotina vienok, ar toji honoraro sumėlė pateks į autoriaus kišenę...

(kp)

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJINIENAS"

1971 PLYMOUTH CRICKET

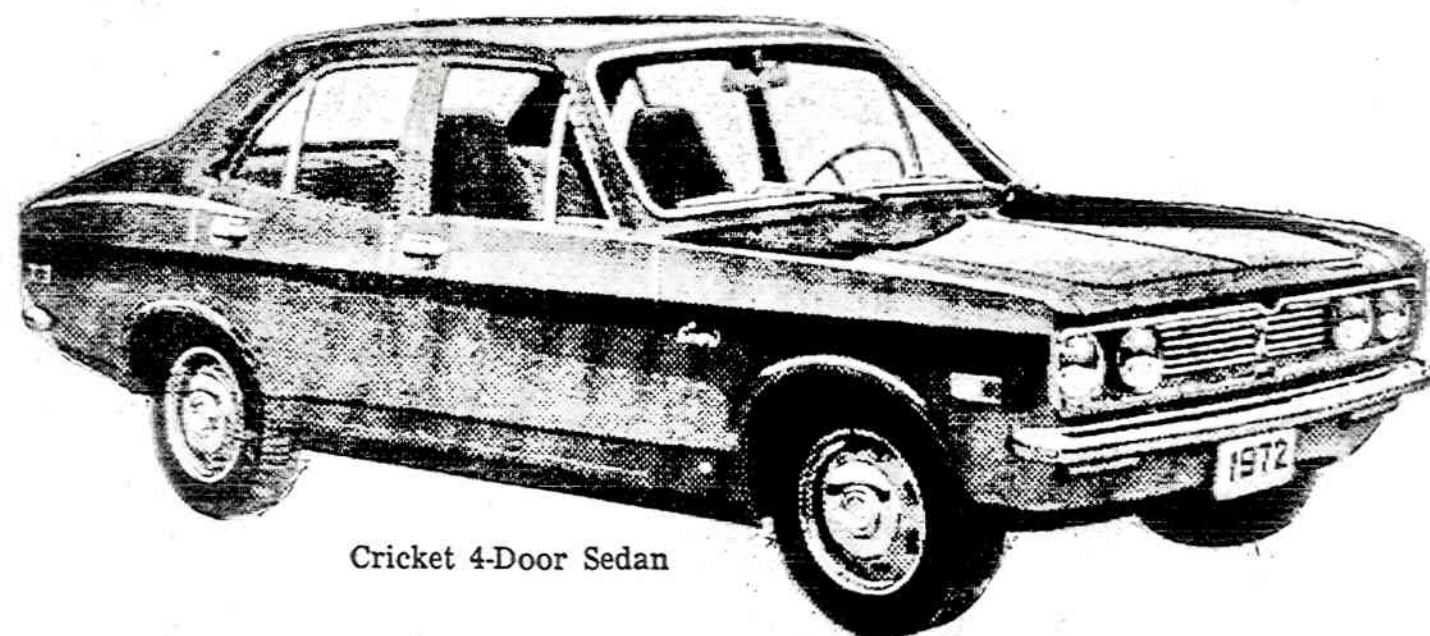
ONLY \$1915.00

"\$1915.00 is the manufacturer's suggested retail price excluding state and local taxes, destination charges, and suggested dealer new-car preparation charges for all Crickets in the country prior to August 15th".

STANLEY BALZEKAS SAYS:

BUY TODAY

Cricket 4-Door Sedan

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.

4030 So. ARCHER AVE.

CHICAGO, ILL. 60632

PHONE: 847-1515

...U WILL LIKE US...

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

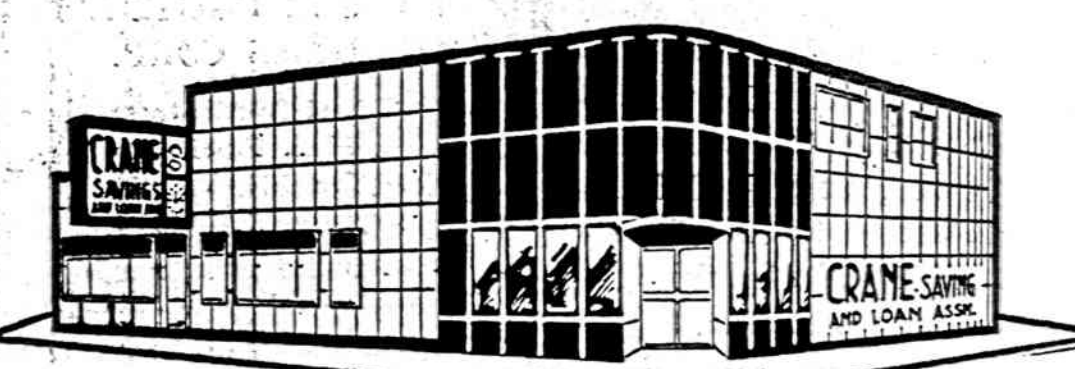
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5%

on
Investment
account

6%

mokama dviejų
metų certifi-
catams, Mažiau-
sia \$5,000
ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome apankyti naują mūsų namą.

VĖLANDOS: Pirmadienį, ketvirtį, 9:00 ryto — 8:30 vak.;
Antradienį, penktadienį, 9:00 ryto — 5:00 vakarų; Šeštadienį, 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už-
daryta.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ SVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJINIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiai	\$6.00
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	vienam mėnesiui	\$2.00
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	Kanadoje:	
Dienraščio kainos:	metams	\$22.00
Chicagoje ir priemiestuose	pusei metų	\$12.00
metams	trims mėnesiams	\$7.00
pusei metų	vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:		
metams	\$20.00	
pusei metų	\$11.00	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sunki lietuvių mokytojų būklė

Lietuvių mokytojų darbas, pareigos ir būklė visais laikais buvo sunkios, bet dar sunkesnės jos yra šiandien. Sunki lietuvių mokytojų buvo caro laikais. Būklė kiek pagerėjo nepriklausomos Lietuvos laikais, bet ir tada mokytojas buvo ne privileguojamas, bet skriaudžiamas posūnio būklėje. Jam ir atlyginimas buvo mažesnis ir darbo sąlygos sunkesnės.

Nepagerėjo mokytojų padėtis ir rusų paskirtų kvilingų valdymo metu... Ateinančios žinios sako, kad okupantas lietuviui mokytojui kiekvieną mėną primeta vis didesnių pareigų, bet mokytojo atlyginimas, palyginus jį su privileguojamais komunistų partijos pareigūnais, yra žymiai mažesnis, pragyvenimo sąlygos sunkesnės.

Okupantas reikalauja, kad mokytojas šiandien nėtų komunistų partijos žodį ir kiekvieną pavergtų žemdirbio šeimą. Mokytojas turi įtikinti žemės netekusį lietuvių, kad jis, nesipriešindamas, rusai atiduotų ir toje žemėje auginamus javus. Komunistų partijos centro komiteto nariai bijo eiti į kolchozus ir sakyti pusbardžiu mintantiems žmonėms kalbas apie naują "komunistinės statybos etapą", užtat šiam darbui jie įpareigoja mokytojus.

"Tarybinė" valdžia anksčiau reikalavo, kad mokytojai patartų kaimiečiams savo noru stoti į kolchozus, kad jie be pasipriešinimo atiduotų rusams savo galvijus, namus ir visus ūkių padargus. Dabar rusai reikalauja, kad mokytojai įtikintų kolchozų gyventojus, kad sovietų valdžios atimta nuosavybė yra šventa, kad niekas neturi teisės jos liesti, kad kiekviena užaugusi varpa, kiekviena kriaušė yra valdžios. Mokytojams primestas nepaprastai sunkus darbas. Komunistų partijos centro komiteto geriausi kalbėtojai negali išaiškinti, kodėl rusai gali atimti iš lietuvių žemę ir jos vaisius, o lietuviui nuo savo žemės negali net varpos pakelti? Kodėl lietuvių nuosavybės teisės nebuvo gerbiamos, o kai rusas tą nuosavybę pagrobė, tai ji tapo šventa? Kodėl komunistai šventų nepripažįsta, o žemės vaisių skaito šventu? Partijos agitatoriai į šiuos klausimus nepajėgia atsakyti, bet jie reikalauja, kad mokytojas pavergtiems kaimiečiams tokią kreivą mintį įdiegtų.

Lietuvos mokyklose dirbantiems mokytojams rusai užkrovė labai sunkią naštą. Jie verčia mokytojus įtikinti vaikus tokius dalykus, kuriais patys mokytojai nebetiki. Ko įtakingiausi komunistai nepajėgia įtikinti, tai moky-

Istorija verta Solženicino plunksnos

(Tęsinys)

Tokia bylos pabaiga visai pakirto advokato Burkevičiaus sveikatą, bet jis nenorėjo pasiduoti, tikėdamas, kad jo teisės bus apsaugotos. Teisininko Dzegoraičio padedamas, jis paruošė dar vieną skundą Aukščiausio Teismo pirmininkui Vilniuje. Tuo pat laiku Burkevičius gavo iš Lenino rajono liaudies teismo vykdytojo Šalčio įspėjimą, kad jis tuojau turi perduoti kambarį ieškovei. Advokatas Burkevičius padavė teismui prašymą atidėti sprendimo vykdymą.

Visų didelių nusteibimų teisėja Jakonienė nepaprastai greitai išžiūrėjo Burkevičiaus prašymą ir nusprendė jį atmes ti. O teismo vykdytojas Šaltis tuoj įspėjo Burkevičių, kad jau sekančią dieną, tarp 12 ir 17 valandos jis atvyks į butą vykdyti sprendimą.

Vykdydmo dieną Burkevičiaus atstovas iš pat ryto išvyko į Vilnių su skundu Aukščiausiam Teismui, o pastarojo pirmininkas, susipažinęs su skundu, čia pat išdavė raštą, dėl Kauno teismo sprendimo sustabdymo. Gavęs šitą raštą,

tojai privalo padaryti. Jie iš anksto reiškia įsitikinimą, kad mokytojai net ir sunkiausią dalyką padarys. Bet atlyginimas už tokį sunkų darbą eina labai lėtai. Mokytojus liečiančių nutarimų okupantas paskelbė daug, bet mokytojų būklė nuo tų nutarimų nepagerėjo. Mums persiusta Vilniuje leidžiama Pravda šitaip apie mokytojus rašo:

"Visi džiaugiamės, kad kolūkiai stato naujas pradines su butais mokytojų. Tačiau šias geras naujienas kartais apkartina ūkių vadovų neteisingi sprendimai į butą, skirtą mokytojui, įleidžia kitas šeimas, o mokytojui reikia ieškoti prieglobsčio. Su prantama, reikia rūpintis žemdirbių buitimi, bet ne mokytojų sąskaita. Mažai dar ūkiai stato namų mokytojams". (Tiesa, 1971 m. rugs. 22 d., 1 psl.)

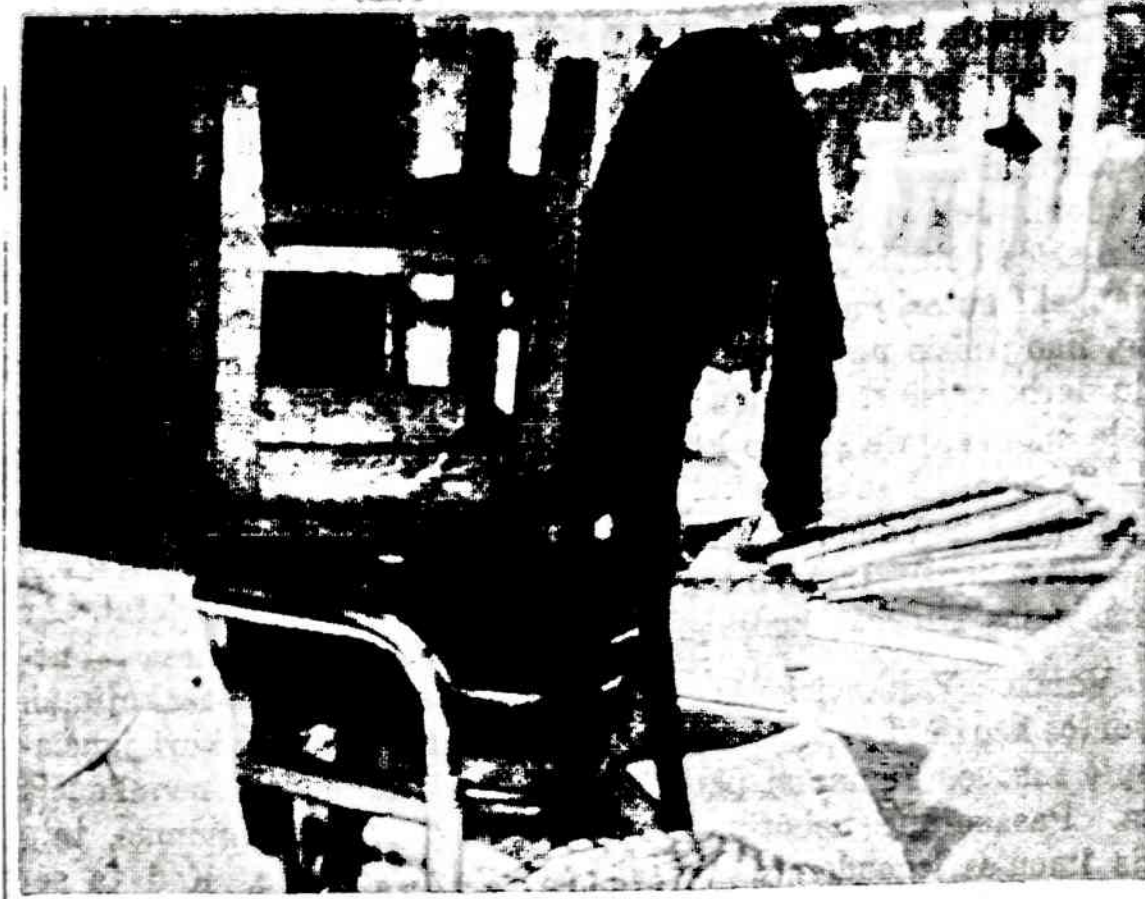
Vilniuje leidžiamas komunistų partijos organas pripažįsta, kad valdžios paskirti ūkio vadovai saivaliauja su mokytojais, pasisavina mokytojams statytus butus mokyklos name, o mokytojus verčia ieškoti pastogės kitur. Bet juk ta pati valdžia skiria ir ūkio vadovus? Ar jie negalėtų tiems vadovams įsakyti mokytojų neskriausti? Žinome, kad ūkio vadovai daugumoje yra rusai, o kolchozuose steigiamų mokyklų mokytojai yra lietuviai. Taip pat žinome, kad rusams labiau rūpi nuvalyti ir išvežti Lietuvos žemėje išaugintą derlių, negu aprūpinti kolchozo mokytoją. Žinome, kad rusų pavergtose Lietuvoje rusai turi daugiau privilegijų, negu lietuvių mokytojai. Bet argi šiandien, pasiekus tokį aukštą "komunistinės statybos etapą", rusas vis dar gali atimti iš lietuvių mokytojo butą? Pirmasis okupacijos metais tai buvo kiekvienos dienos reiškinys, bet nuo to laiko jau praėjo 25 metai. Argi Vilniuje esanti valdžia dar ir šiandien nepajėgia apginti kaimo mokytojo nuo rusiškos sauvalės?

net prieiti. Šunkus ligonis negalėjo to visko pakelti, drebančiomis lūpomis jis vos suprantamai skundėsi, kad kažkokie svetimi žmonės tampė jį patį ir mėtė jo daiktus. Po to įvykio jo sveikatos stovis kasdien ėjo blogyn. Kambarį baldai buvo taip sumesti, kad prieiti prie ligonio lovos reikėjo perlipėti stalą. (nuotrauka)

Devintą dieną po teismo sprendimo vykdymo advokatas Burkevičius pasiūtė labai blogai. Greitosios pagalbos gydytojas konstatavo smegenų smūgį. Ligonio stovis vis ėjo blogyn, išgelbėti jį jau nebuvo galima. Adv. Vilius Burkevičius mirė kovo 8 dieną. 1971 metis.

Slaugė nuplovė velionį, aprenge ir turėjo skubėti į savo nuolatinį darbą. Po dviejų valandų grįžusi pas velionį, ji stengėsi atrakinti duris, staiga išgirdo griežtą šūktelėjimą: "stok! Slaugė išsigando. Už jos nugaros stovėjo nepažįstamas vyras, kuris prisistatė kaip Kauno prokuroro padėjėjas Belovas. Jis pranešė, kad Burkevičiaus mirties priežastis nežinoma, todėl reikia lavoną vežti skrodinui. Slaugė paaiškino, kad per visą naktį prieš ligonio mirtį, budėjo gydytojas ir ligoniu mirus parašė pažymėjimą apie velionio mirties priežastį. Belovas, pakukdėjęs su Čepuliu, vis dėlto kategoriškai pareiškė, kad paimins lavoną skrodinui. Kaimynai sužinoję apie advokato Burkevičiaus mirtį susirinko prie durų, atsirado ir milicininkai. Belovas paprašė susirinkusius padėti išnešti lavoną į koridorių, bet niekas nepajudėjo iš vietos. Tą juodą darbą atliko pats Čepulis su nepažįstamu vyru. Pusiau apgretas lavonas buvo įmestas į sunkvežimio kėbulą ir išvežtas į morgą. Ten gydytojai atsisakė daryti skrodimą, kadangi velionis mirė gydytojų prie jo esant.

Slaugė grįžusi pas Belovą prašė nuimti antspaudus nuo velionio kambario durų, kad galėtų jį sutvarkyti, kol ateit velionį, bet Belovas buvo nepermaldaujamas, neleido net velionio drabužių paimti iš kambario. Tokiu būdu V. Burkevičiaus kūnas visą dieną gulėjo morge, net negalima buvo surengti laidotuvių. Tik sekančią dieną Kauno notarinės kontorės vyriausias notaras įsakė Belovui atidaryti kambarį, kadangi palikimo apsauga neįėjusi ir prokuratūros koncepcija. Kad Makauskų šeima sten-gėsi visais būdais išvežti velio-

Adv. Vilijus Burkevičiaus kambarys, kuriame jis mirė 1971. III. 8 d. Kaune, Lietuvių gatvėje Nr. 10.

ni iš namų, tą galima paaiškinti tuo, kad jie norėjo savo bestialiską elgesį paslėpti, nes žino, kad j Burkevičiaus laidotuves ateitų daug žmonių, kurie savo akimis pamatytų, kokiame sąlygose praleido savo paskutines gyvenimo dienas tas garbingas, kultūringas žmogus, ir aišku, tada suprantų, kas buvo dėl tos pagreitintos mirties kaltas. Bet visai ne aišku, kokią magišką galią ta Makauskų — Čepuliu šeima turėjo, kad mokojo palenkti savo naudai ne tik atskirus asmenis, bet ir komunistines "teisingumo" įstaigas, kurios be atodairos laužė dargi sovietų įstatymus, tuo būdu padėdamos piktadariams gydytojams Makauskams sunaikinti gerą lietuvių, žymų kultūros veikėją, nusipelnusį Lietuvai žmogų — Vilij Burkevičių ir jo palikimą — vertingą lietuvišką moksline biblioteką, kurią velionis per visą savo gyvenimą kruopščiai rinko, tikėdamas ją palikti ateinančioms kartoms.

Sovietai apiplėšia ten besilankančius

Sovietų valdžios muitinės labai plėšikauja. Teko kalbėtis su keletu čekiškų, kurie šiemet lankė gimines Lietuvoje. Jie nusišundė, kad buvo atimti iš jų pinigai (net \$1,000) ir suvenirinės prekės. Sovietų valdžios pareigūnai, nors ir lietuvių kilę, vykdo tą plėšikavimą įvairiais būdais, lupdami po 20-30 dol. už viešbučio kambarį nakties, po 40-50 dol. už aplankymą kelioms valandoms Kauno, keičiant dolerį į rublį oficialiame banke tik po 90 kapeikų už dolerį (neoficialiai už dolerį galima gauti po 5 rublius).

Netikėkite, kai jūs "draugai" jums meluoja ir tvirtina, esą įvažiuojant į Lietuvą nieko netikrina ir nieko neatima. Pasitaiko, kad kai kurie ir praeina pro muitinę nepatikrinti, greičiausiai, keliaujantieji su ekskursijomis, bet daugumą jų gerai apčiupinėja.

SPECIALUS PAKETAI I LIETUVĄ

Viskas apmokėta. Gavėjui nieko nereikia primokėti.

Jie yra geriausi ir vertingiausi jūsų giminėms ilgai atminčiai.

IMITUOTI KAILINIAI

Užsakykite tuos puikius ir šiltes kailinius. Fantastiška vertybė. Parinkite Minkos (lygius ar dryžuotus), tikrų Persijos ar Mouton erkių.

Pilna kaina tik \$99.00.

10 SKEPETŲ — \$49.50
5 vilnonės skepetos su mažomis ar didelėmis gelėmis arba turkiskais ornamentais ir 5 šilkinės skepetos, visokių spalvų.
ORO PASTŲ — \$58.00

KOMBINACIJOS SIUNTINYS DIDELES VERTES \$149.00

3 yrdai medžiagos vyriškam žieminiam paltui, 100% vilna, 3 yrd. 100% vilnonės medžiagos moteriškam žieminiam paltui, 3/4 yrd. 100% vilnonės medžiagos vyr. kostiumui, 3 yrd. 100% viln. medžiagos žiemei suknelei, 2 dvigubo dydžio paklodės, 2 pagalvės užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai.

SPECIALUS 1 — \$56.00

10 svarų grynų kailiūnų taukų, 10 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.
Yra ir daugiau specialių paketų.

Reikalaukite mūsų naujo iliustruoto nemokamo katalogo

UŽSAKYKITE DABAR

UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Fifth Floor.

New York, N. Y. 10010

TEL. 982-1530

Reikalaukite mūsų naujo nemokamo iliustruoto katalogo

M. GELŽINIS

Klaipėda Ordino Valdžioje (1252 - 1255 m.)

22

1259 m. Jurbarko pilies statyba. Paliauboms dar nepasibaigus, kardininkai, kartu su kryžiuočiais, pradėjo žemaičių Karšuvoje, dešiniame Nemuno krante, 96 km. žemiau Kauno, Mituvos ir Insmos santakoje (in terra Carsovie in monte sancti Georgii), statyti Jurbarko (Georgenburgo) pilį.

Toks žingsnis buvo aiškus paliaubų sutarimo laizymas. Nors žemaičiai šios pilies pavojingą padėtį gerai suprato, jie paliaubų sutarimo laikėsi iki termino dienos. Tada jie artimiausiam nuo Jurbarko pilies kalne pastatė savąją pilį, iš kurios jie trukdė Jurbarko riteriams maistu apsirūpinti. LReim 5511 — 5537, 5557, 5813 — 5815.

1259 m. Skuodo laimėjimas. Vos praėjo paliaubų laikas, kaip žemaičiai pulė ir nusiaubė Kuršą. Kuldigos komitūras Bernhard von Haren (jis anksčiau buvo komitūru Klaipėdoje), surinkęs Kuldigos ir Klaipėdos riterius, ties Skuodu pastojė grobių apsikrovusiems žemaičiams kelią ir — apsiriko. Įvykusios kovos krito 33 riteriai, o likusieji turėjo bėgti skubėdami (LReim 4829 — 4831, 4845 — 4859.) Tokio žemaičių laimėjimo paveikti, dar tais pačiais 1259 m. sukilo žemgaliai prieš įsi-

veržusius vokiečius. Žemgalių sukilimas truko 30 metų.

1260 m. Durbės pergalė. Kardininkai, siekdami kokio nors laimėjimo prieš žemaičius, surinko stiprią kariuomenę. Livonijos magistras Burkhardt von Hornhuzen vedė kardininkus ir kuršius, iš kryžiuočių valdų atvyko pats Ordino maršalas Botel'is su riterių ir prūsikų vilingų būriais, iš Talino dalyvavo danai ir estai, iš Vokietijos kaip tik laiku atvyko piligrimų būrys (LReim 5638 — 5660). Jie visi sudarė kelių tūkstančių kariuomenę, kurios branduolys buvo 200 Ordino riterių. Šita šauni kariuomenė traukė naujosios Jurbarko pilies link. Ties Klaipėda ji gavo žinią, kad keturi tūkstančiai žemaičių (SRP I, 96 — 97) jau vėl siaubia Kuršą. Vokiečiai pasuko atgal į šiaurę ir 1260 m. liepos 13 d. pietiniame Durbės ežero krante susitiko su pagonimis. Pačioje kovos pradžioje kuršiai atsimetė nuo savo engėjų ir jų perėjimas į žemaičių pusę labai padėjo pastariesiems laimėti. Kuomet 150 blizgančiųjų riterių gulėjo užmušti, jų tarpe ir Livonijos magistras Hornhuzen bei Ordino maršalas Botel'is, likusius vokiečius ir jų talkininkus apėmė tokia panika, kad jie galvatrukčiai į visas puses išlakstė. Žemaičių laimėjimo didingumo paveikti, kuršiai sukilo prieš kardininkus; jų sukilimas tęsėsi nuo 1260 iki 1267 m. Dar reikšmingesnis buvo Didysis prūsų sukilimas nuo 1260 iki 1274 m. — LReim 5601 — 5614, 5630 — 5635, 5735 — 5812, 5912 — 5985. Ordino riteriai, suprasdami, kad jie neišlai-

kys Jurbarko pilies, iš jos tyliai pasitraukė į Klaipėdą.

1263 m. Klaipėdos riteriai sudegino Kretingos pilį. Eiluiotoji Livonijos kronika teigia, kad tris geras mylias nuo Klaipėdos stovėjo Kretingos pilis. Jos pagoniška įgula buvo taip pat prieš ordną sukilusi. Kretingiškieji pagonys, pasityčiodami iš riterių dažnai atbėgdavo iki Klaipėdos pilies vartų ir ten pasimėtydavo ietimis. Klaipėdos kardininkai labai piktinosi tokių pagonių įžulumu. Vieną kartą jie išėjo iš pilies į kovą atvirame lauke. Bet vokiškieji riteriai kovą pralaimėjo, turėjo skaudžių nuostolių ir jų komitūras bei jaunas riteris, vardu "cynrat wirschine", pateko į žemaičių nelaisvę. Jaunąjį Wirschinką žemaičiai už pinigų paleido, bet komitūrą kepe gyvą (LReim 7015 — Sie satzen in uf enen rost).

Nežiūrint visų nesekmių, Klaipėdos kardininkai nenustojo kovoję ir vieną naktį, įsišlieję į Kretingos pilį, užmušė bemiegiančius karius ir Kretingos pilį sudegino. LReim 6963 — 7058.

1263 m. Impilties pilies įgula pasitraukė į Lietuvą. Impilties pilis (Ampille), Darbėnų vals., Kretingos apskr., buvo tais pačiais metais riterių puolama, ir jos įgula pasitraukė toliau į Lietuvą. LReim 7059 — 7090.

Iš kronikos žodžių tegalima išvesti, kad Impiltėje ne kuršių, bet lietuvių gyventa, nes jei ten būtų kuršiai buvę, jie būtų į Kuršą pasitraukę, o ne į Lietuvą; tuo labiau, kad anuomet kuršiai buvo prieš Or-

diną sukilę. Vėliau iš Impilties pasitraukė kariai pakartotinai puolė Klaipėdą.

Tais pačiais 1263 m. vokiečiai sunaikino Grėžių pilį. Po Impilties išgriovimo Livonijos magistras pasiuntė 450 vyrų kariuomenę iš Rygos į Kuldigą. Ten prie jos prisijungė Kuldigos riteriai ir tie kuršiai, kurie gerai žinojo kelius į Grėžius. Prieš tokią stiprią kariuomenę lietuvių pilis neatsilaikė ir buvo sudeginta. LReim 7209 — 7296.

Klaipėdos riteriai puolė Skalvą. Eiluiotosios Livonijos kronikos autorius, rašydamas apie 1263 m. kardininkų kovas su Impilties pilies įgula, įterpė tris labai reikšmingas eilutes apie Klaipėdos riterius, kuriuos parodo, kad jie iki tol jau daug kartų buvo terioję Skalvą. Ten eil. 7080 — 7082 rašoma:

Sie haben wonders vil getan zu schalowe ir dem lande Mit roube vnde mit Brande. (Jie daug stebuklų padarė Skalvos krašte plėšimais ir deginimais.)

Autoriaus pabrėžti stebuklai, pasirodo, buvo ne kas kita, kaip švenčiausios Paneleš riterių kruvinos tų žmonių (kurie jų niekad nebuvo užgavę) žudynės, gyvenamųjų namų plėšimai ir kaimų deginimai.

Sunaikinus Kretingos, Impilties ir Grėžių pilies, Klaipėdos riteriai šiaurėje pralaužė žemaičių gynybos liniją aplink Klaipėdą ir vėl laisviau susisiekė su savo piliomis Kurše.

Tai buvo pirmo dešimtmečio svarbiausios kovos dėl Klaipėdos. Bet kronikininkas teigia, kad kovų būta daug daugiau. Ordino broliai turėjo gintis į visas puses. Todėl, jei norėtum visus kovas paminėti, reiktų versio odą naudoti. LReim 7075 — 7079. Klaipėdos istorijos pirmą dešimtmetį galime užbaigti kronikininko žodžiais, LReim 7987 — 7990:

Die Mimile ist lange zit gehert und hat sich doch ernert mit Gottes hulfe in mancher not. Manich helt ist da gelegen tot. (Klaipėda buvo ilgą laiką puolama, bet vis tiek atsilygnė su Dievo pagalba tūloje nelaimėje. Tūlas karžygis ten nustojo gyvybės.)

B. [nirtingos pusanro šimtmecio kovos — 1263 iki 1410 m.]

Aprimus pirmojo po steigimo dešimtmečio kovoms dėl Klaipėdos, numalšinus kuršių sukilimą (1260 — 1267) ir nuslopinus prūsų laisvės pastangas (1260 — 1274), Ordino vadovybė noriai tikėjo, kad pavojus Klaipėdai yra praėjęs. Dabar ji pradėjo vykdyti 1252 ir 1258 m. ant pergamento deklaratą Klaipėdos miesto praktiškąją steigimą. Matoma, atsirado ateivių vokiečių, kurie įsikūrė Klaipėdos miestui paskirtose plotuose. Ordinas davė jiems lenu (ne asmeninės nuosavybės), už menką mokestį žemės sklypų, medžiagos — namų ir laivų statybai, įteisino juos žvejoti Marriose ir jūroje ir suteikė jiems prekybos teisę. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-9012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlöck 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5, treč.
ir šeštadieniais susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepi, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ketvirtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. S. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien.
naktį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatšiliepi, tai telef. GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Būdų
dėžė. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2250 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

NUMYLETAS JONIŠKIS TARP ŽYMIJŲ PASAULIO VIETŲ

Jaunystės prisiminimų dienos, Emilijos
Vaineikienės pasakojimai

Kai piemens botagu pliauš-
kendamas Joniškio laukų pie-
vas braidžiau, kai tėvelio pa-
sakojimuose skendau tolimos
Amerikos ir kitų miestų vaiz-
duose, kai Emilijos Vaineikienės
(kuriai mes vaikai babuny-
te vadinome) svetimų kalbų
žinojimu stebėjau ir jos istori-
niais pasakojimais, kiek daug
knygų puslapių buvo pervers-
ta beskaitant apie tolimų kraš-
tų gražybes, dideles jūras, aukš-
tus kalnus, plačias upes. Kiek
daug ilgesio buvo išlieta, kiek
svajonių sukurta, kad visa tai
galėtum pamatyti, savo pėdas
įminti.

Bet kai Joniškį matavau vai-
kiškais žingsniais įvairiomis
kryptimis, žavėjau apylinkių
grožiu ir iš bažnyčios bokšto,
galėjau kalbėti žydiškai, rusi-
škai, lenkiškai, vokiškai, angli-
škai ir kitomis kalbomis, jis
man rodė gražiausias, didžiau-
sias miestas. Jis, mano tuome-
tiniame galvoje, buvo lyg
pasaulio centras. Pasakojimų
besiklausydamas, negalėjau at-
sistebėti, kad tetos, dėdės ir
kiti giminės, kaimynai bei ki-
tų gatvių gyventojai, kurie
anksčiau gyveno įvairiausio-
se kraštuose ir net labai toli-
muose vėl sugrįžo į Joniškį.
Kodėl?... Kodėl tėvelis jau-
nystės dienomis palikęs Joni-
škį, Balkaičių kaimą, daug kraš-
tų lankęs, tris kartus Ameri-
koje buvęs, sugrįžo į tėviškę?
Jį tai atsakymą radau vėliau.

Prisimenu, kai tėvelis, pa-
sisodinęs mane šalia savęs,
mokė Lietuvos himną, kai jis,
turėjęs gražų balsą, dainavo
svajingas dainas. Lietuva tė-
vų mūsų... man tada buvo
Joniškis. Ir dabar man yra Lie-
tuva tėvynė mūsų aplink Jo-
niškį ir toli nuo Joniškio. Visur
gera ir gražu, bet Joniškį
gražiausia ir geriausia, — nuo-
latos sakydavo tėvelis.

Ir kai po daugelio metų iš-
vykau į svetimus kraštus, kai
jaunystės svaigulyje skendau
Vokietijos, Šveicarijos Alpių
kalnų ledynų aukštumose, ko-
kia graži tikrovės pasaka tada
liko mano numylėtas Joniškis
su savo lygumų, lygumų lau-
kais...

...Kai Reino, Dunojaus upė
mis plaukiojau, didžius miestus
lankiau su nakties žibū-

riais ir dienų gražiausiais vaiz-
dais, su vynu, jaunyste ir muzi-
ka lenktyniauju, — aš grįžda-
mas namo sekundes skaičia-
vau, ilgėdamasis vėl pamatyti
Joniškio Sidabros upelį ir įbrisi
ti į vandenį, kur giliausioje
vietoje mums vaikams bambe-
les apsemdavo...

...Kai Italijoje romėnų iš-
toriniais keliais keliavau, ža-
vėjau Viduržemio jūra, Nica
ir kūrui meilės posmus žydi-
rai mėlėnei, — tu, Joniškis, su
savo Vaineikių, Vigainių miš-
keliais, su pridais ir paplen-
tės grioviais man vis tiek pasa-
kų grožiu švitėjai...

...Kiek didingų gražių ka-
kietų, bazilikų, bažnyčių lan-
kiau, — bet ar tu žinai, Joni-
škio bažnyčia, kai iš šiaulių va-
žiudamas pamatydavau tavo
bokštą, aš ašarose maldos žo-
džius skandindavau...

...Geriau vyną laikytą gar-
siosios pilys, ragavau senų vie-
nuolynų saldžius gėrimus ir
mačiau iš šimtmetinių statinių
lašančius lašus, bet tas pasku-
tinis išgertas gurkšnis putojan-
čio joniškietiško alaus man bu-
vo ir liko pats skaniausias gė-
rimas iš visų gėrimų...

Kas Joniškį nepažinojo
garsios Vaineikių giminės, ku-
rių kartų kartos nužmėtos
praeities puslapiuose, kurių ai-
nių sodybose mes, vaikai, mi-
nėdavom istorines dienas. Emi-
lija Vaineikienė, kurią mes vi-
si babunyte vadinavome,
mums susirinkus Kasperavičių
sodyboje, kur prie kriaušės ar
obels sūsedus, papasakodavo
apie Joniškio praeitį, jo istori-
ją, įvairius įvykius. Vaineikai
buvo aktyvūs sukilimo daly-
viai, knygnešiai. Emilija mo-
kėjo daug kalbų, buvo pavyz-
dinga ūkininkė, vyru anksti
mirus gražiai išaugino didelę
šeimą. Jos sūnus Stasys Vaini-
keičis, 1913 metais atvykęs į
Ameriką ir dabar čia tebegy-
vena ilgėdamasis gražiojo Jo-
niškio. Emilijos Vaineikienės
dėka ir gražioji Joniškio baž-
nyčia buvo išgelbėta nuo su-
sprogdinimo pirmojo didžiojo
karo metu. Ji buvo viena iš or-
ganizatorių, kurie subūrė dra-
sių vyrų ir moterų būrį ir iš-
vaikė priešus nuo kėslingo dar-
bo.

Emilija Vaineikienė mums
vaikams daug papasakodavo
apie šurpulingus švedmečius,
žiaurias kovas su švedais, nu-
vedavo į vietovę, kur priešai
buvo gatves išgrindę žmonių
kaukolėmis.

Joniškio vietovės minimos
XIII amžiuje. 1526 metais Vil-
niaus vyskupas Jonas, lanky-
damas šiaulių apylinkes, rado
kaimą, kur vietos gyventojai
tebegarbino perkūną ir vaidilu-
tės ruseno aukurą. Toje vieto-
je vyskupas pastatydino baž-
nyčią ir vietovė buvo pavadinta
Joniškiu.

Daug karų Joniškis išgyve-
no. Jį naikino priešai ir marai.
Jis kūrėsi ir nyko. Bet niekas
nepalažė joniškietį gyvas-
ties. Praeitį grūdino ateities
kartas.

Chicagoje joniškietį daug.
Šimtais reikėtų skaičiuoti. Tu-
rim ir savo didelį klubą. Bet
savo gražiausias tradicijas bu-
vo lyg ir primirę. Reikėjo,
kad Emilijos Vaineikienės vai-
kaitis, gyvenęs Binghamton,
N. Y., Aleksas Kasperavičius
mums jas primintų. Kelionės
lėktuvu, telefonas ir laiškas,
plius Alekso energiją ir veiklu-
mas mus subūrė praeities gy-
venimo prisiminimams. Taip
jų turėta net keletą. Paminė-
tas ir Joniškio gimnazijos 50
metų jubiliejus. Joniškietį

pratinę ir medžiagines gerybes.
Vyriausioji JAV gydytojo
sudarytoji komisija ištyrė
smurto scenų per televiziją
įtaką į elgseną savo tyrimo re-
zultatus paskelbė šį rudenį, bet
jau patiriama, kad komisijos
nuomonė patvirtina bendrą
nuomonę, kad smurto rody-
mas vaikams neigiamai pavei-
kia jų charakterį.

Kunigai nusikaltėliai —
diversantai

Sao Paulo (UP) karinis Bra-
zilijos teismas 3 brazilus kunig-
gus dominikonus už veikimą di-
versantų — teroristų gaujos
nuteisė 4-iais metais kalėjimo.
Ketvirtas brazilas kunigas nu-
teisė 6-ais mėnesiams kalėjimo,
o 12 kitų ir keli klierikai dėl
kaltes įrodymo stokos išteisinti.
(kp)

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Chicagoje Liepavių Kęstučio pa-
šalpos klubo mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo mėn. 3 d., 1 val. p. p., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43-cia gatvė.
Valdyba

— Joniškietiško Labdarės ir Kultū-
ros klubo susirinkimas įvyks antradienį, spalio 3 dieną 8 val. vak. Holly-
wood salėje, 2417 West 43rd Street.
Visi nariai ir svečiai norintieji įsira-
šyti į klubą, kviečiami atvykti į susirinkimą. Yra daug svarbių reikalų
aptarti. Po susirinkimo bus valės.
A. Kalys, nut. rašt.

— Pranešame visiems Ervilko klubi-
nariams, kad ateinančios susirinkimo
įvyks trečiadienį, spalio mėn. 8
dieną 8 val. vak. Hollywood Inn sve-
tainėje. Prašome visus narius daly-
vauti, nes yra daug svarbių reikalų
aptarti.
B. Jurenas, pirm.

— Lietuvių Moterų Piličių Lygos
susirinkimas įvyks sekmadienį, 1971
m. spalio 3 dieną Lietuvių Auditori-
je, Narės prašomos gausiai atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų
aptarti. Po susirinkimo bus užkandžiai
ir kava.
E. McNamee, nut. rašt.

TV žala vaikų būdai
CBS rašytojas Norman Morris
debatuose dėl televizijos
įtakos į vaikų charakterį paskai-
tė, kad reklamos per televi-
ziją yra vaikams žalingesnės
net kaip smurto programos.
Įvairiausių maisto produktų,
tėpatų, vaistų ir žaislų garsin-
tojai pradeda vaikams vis labiau
išnaudoti, pirdami savo prekes
ir viliodami pagražiniais.
Rezultate matome mažas mergaites
jau dažant lūpas ir dėvint "bra" toli nesubren-
dus. Įvairiausi žaislai, lėlės ir
plastikiniai automobiliai yra
priemonės vaikams iš mažens

NENORI PIGIŲ NAMŲ
Marquette Parko Lietuvių Namų
Savininkų organizacija praneša, Mar-
quette Parko, pietvakarių apylinkės ir
toliau gyvenantiems namų savini-
kams, būtinai atvykti į rengiamą ma-
sini susirinkimą, kuris įvyks sekma-
dienį, s. m. spalio mėn. 3 dieną, 3:00
val. popiet. Marquette Parko, prie
Dariaus - Gireno paminklo, California
ir Marquette Rd. kampas.
Marquette Parko apylinkės likimas
priklausys nuo visuomenės atsilanky-
mo ir protesto. Įvairių organizacijų
atstovai padarys pranešimus apie toje
ir Marquette Rd. kampas.
Srityje nuveiktus darbus ir kokių prie-
monių reikia imtis, kad sulaukytų ne-
pagėdaujamų namų statybą. Pakvie-
sti miesto pareigūnai, kurie pasisakys
tuo reikalu.
Tame mitingą dalyvaus visi kas
tik galite, nes yra labai svarbus reika-
las mūsų išsilakymas Marquette Parko
apylinkėje.
Marquette Parko Lietuvių Namų
Savininkų Valdyba

Lietuvos Respublikos Generaliniam Konsului Chicagoje
A. A.

DR. PETRUI DAUŽVARDŽIUI
mirus, mieliai poniai Juzei Daužvardiui, sūnui Petru-
Vytautui su šeima ir Jo artimiesiems reiškiamas nuošir-
čiausias užuojautą liūdesio valandoje.

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų
Organizacijos Valdyba

Mirė 1971 m. rugsėjo mėn. 27 dieną, 7:30 val. vakare, sulaukusi
70 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 50 metų.
Paliko nuliūdę: dvi seserys — Apolonia Plevokas ir jos vyras
Juozas ir vaikai su šeimomis, Elena Stonis, gyv. Kalifornijoje, jos
duktė Adolphine Kucis ir sūnus Edward Stonis, vėlonės geras drau-
gas Antanas Palilionis.
Kūnas pašarvotas J. Vance Funeral Home koplyčioje, 1424 So.
50 Ave., Cicero, Illinois.
Laidotuvis įvyks šeštadienį, spalio mėn. 2 dieną 9:30 val. ryto
bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antono parapijos bažnyčią, o po gėdu-
lingu pamaldų bus laidojama Queen of Heaven mauzoliejuje.
Visi a. a. Elsie Paulaitis giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
diai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį patarna-
vimą ir atsiviekinimą.
Nuliūdę lieka:
Seserys, giminės ir draugai.
Laidotuvių Direktorius J. Vance. Tel. 652-5245.

A. A.
ELSE PAULAITIS
Gyv. 1608 49 Ave., Cicero, Ill.

Mirė 1971 m. rugsėjo mėn. 27 dieną, 7:30 val. vakare, sulaukusi
70 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 50 metų.
Paliko nuliūdę: dvi seserys — Apolonia Plevokas ir jos vyras
Juozas ir vaikai su šeimomis, Elena Stonis, gyv. Kalifornijoje, jos
duktė Adolphine Kucis ir sūnus Edward Stonis, vėlonės geras drau-
gas Antanas Palilionis.
Kūnas pašarvotas J. Vance Funeral Home koplyčioje, 1424 So.
50 Ave., Cicero, Illinois.
Laidotuvis įvyks šeštadienį, spalio mėn. 2 dieną 9:30 val. ryto
bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antono parapijos bažnyčią, o po gėdu-
lingu pamaldų bus laidojama Queen of Heaven mauzoliejuje.
Visi a. a. Elsie Paulaitis giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
diai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį patarna-
vimą ir atsiviekinimą.
Nuliūdę lieka:
Seserys, giminės ir draugai.
Laidotuvių Direktorius J. Vance. Tel. 652-5245.

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sekma-
dienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEmlöck 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTŲ
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASATIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMModore 4-2228
South Holland, Illinois

"Tėvelio Nikitos" laidotuves

Nikita-Chruščiovas, miręs šio rugsėjo 11 d., per 11 metų buvo galingiausias asmuo visoje Sovietų imperijoje, raudonosios partijos ir valdžios bosas, 230 milijonų susovietintų piliečių fiureris. Bet pastaraisiais metais buvo vadinamas tik "batiška Nikita" ("tėvelis Nikita").

Novodievicų monastyrė (Naujokijų vienuolynas) Maskvoje kapinių paskutinėje eilėje priešais plytų sieną duobkasiai iškasė šlapia pralijusią žemę. Marmurinė lentelėje aukso raidėmis įrašyti šie žodžiai: Chruščov Nikita Sergejevič 17.IV.1894—1971.II.X.

Tai ir viskas pagal Dpa pranešimą iš Maskvos.

Partijos organas Pravda viso nekrologo parašė šešias eilutes. Kremliaus ligoninės Kuznecovo priemiestyje mažame lavoninėse kambarielyje numirėlis išgyto pašarvotas, kad šeima ir būtų draugai galėtų atsisveikinti. Karstą puošė astros, gladiolai ir rožės. Raudonoje aksominėje pagalvėlėje blizgėjo įsegti medaliai ir ordinarai — keturios aukštinės žvaigždės "Sovietų Sąjungos didvyriui" ir "trigubam socialinio darbo didvyriui", ir penki Lenino ordinarai.

DEMESIO! KARPENTERIS

Porčiai — Garažai su durim — Priestatai.

Beisamųjų įrengimai ir kiti įvairūs karpenterio darbai. Taip pat naujų namų statyba, su lotu ar be lotu.

Apskaičiavimai nemokamai.

JOE ŠUKYS
TEL. — 582-7595

Atsisveikinti atvyko Nikitos našlė, per 47 metus buvusi žmona, Nina Petrovna, trys dukros ir sūnus Sergejus, būrelis mirusio buvusių draugų iš Dono Baseino, Ukrainoje, ir žentas Aleksiejus Adžubei, buvęs valdžios oficiozo Izvestija vyr. redaktorius kol uošvis buvo vyriausias bosas.

Į kapines Nikitą nuvežė iš autobusų padarytame laidojimo vežime, kur su karstu tilpo ir numirėlio šeima. Laidojimo vežimą lydėjo žaliai mėlynas sunkvežimis su vainikais, kurių tarpe trys buvo šeimos ir draugų, ketvirtas iš lėlių ir krizantemų nuo partijos centro komiteto ir ministerių tarybos. Palydovų koloną lydėjo du policijos motociklai ir du vežimai su įtaisais garsiakalbiais.

Kapinės, kuriose laidojami sovietų "jūzmybės", neberadusios sau vietos Kremliaus pasienyje, sovietų piliečiams buvo uždarytos. Pora blokų atstu sunkvežimiuose dėl visko laukė kareiviai.

Prie duobės prakalbą pasakė pats Nikitos sūnus Sergejus, pareikšdamas: "Yra tokių, kurie jį mylėjo, ir yra tokių, kurie jo nekenė. Aš apie šį didį valstybės vyrą nekalbėsiu. Apie tai rašė viso pasaulio didieji laikraščiai — su mažomis išimtimis".

Tai pasakęs Sergejus padavęs ranką vienam žmogui Vadiui Vasiljevui padėjo jam pasislėpti ant sukastos žemės kaukurio, kad galėtų pasakyti savo žodį. To žmogaus tėvą 1937 metais Stalinas buvo nužudęs, o Nikita jį reabilitavo. "Nikita Sergejevičius mano tėvui gražino garbę", pasakė Vadius Vasiljevas.

Sic transit gloria... J. P.

Vasario 16 gimnazija

Vienintelė lietuvių gimnazija laisvame pasaulyje

Vienintelė Europoje lietuvių gimnazija (lygi dviejų metų Amerikos lietuvių kursui) veikia Vokietijoje, netoli Heidelbergo. Gimnazijos adresas yra toks: Vasario 16 gimnazija, "Rommova" 684 Huettenfeld b. Lamperheim, West Germany (Vokietijoje). Privates Litaiches Gymnasium).

Gimnaziją lanko apie 100 mokinių, iš JAV siemiet yra 13; perimta buvo tik 7. Vengrų panašioje gimnazijoje Vokietijoje iš Amerikos lanko 60 vengrų. Amerikos lietuviai permaži dėmesio teikia šiai vienintelei lietuvių gimnazijai užsienyje.

Gimnazijos kursas yra Vokietijos valdžios pripažintas. Baigus šią 9 klasių gimnaziją, mokinys gali laisvai stoti į Vokietijos universitetą ir studijuoti mediciną, inžineriją ar kitus mokslus. Gimnazija yra šelpiamas Vokietijos švietimo ministerijos. Ši rudenį gimnazija gavo pinigų mergaičių naujo bendrabučio statybai. Kitais metais mokiniai jau gyvens moderniuose naujuose bendrabučiuose.

Mokslas Vasario 16 gimnazijoje yra pigus — tik \$20 mėnesiui už maistą, butą ir mokslą. Galėtume šia mokykla daugiau pasidomėti.

GERAS PAVYZDYS

Elžbietos Paurazienės, Detroito ALT'os skyriaus pirmininkės pastangomis, knyga "Amerikos Lietuvių Taryba", Saulius Šimoliūnas iš Detroito, sutiko išplatinti 50 egz.

Būtų labai gera, kad visi ALT skyriai paimtų pavyzdį iš Detroito ALT skyriaus.

ALT Centro Valdyba prašo ne vien tik ALT skyrių, bet ir visus lietuvių ateiti ALT'os centro valdybai talkon, knyga platinti ir ją asmeniškai įsigyti. Norintieji knygą platinti ar įsigyti asmeniškai, prašome kreiptis šiuo adresu: ALT Centro Valdyba, 2606 West 63rd Str., Chicago, Illinois 60629. Tel. 778-6900 ir 778-6901.

ALT Centro Valdyba

septyniomis mažiau kaip pernai tuo pačiu metu (iš 417 iki 400); smurtingų išprievartavimų iš 731 iki 710; bet apiplėsimų padaugėjo iš 10,540 iki 10,936; žiaurių užpuolimų sumažėjo iš 5,813 iki 5,363, bet išlaužimų padaugėjo iš 16,766 iki 18,602 ir t. t.

JUODŽIAI BALTUOSIUS ISTUMIA IŠ MIESTŲ

Ne be susirūpinimo Chicago statistikai stebi, kaip didmiesčiuose kinta gyventojų sudėtis baltiesiems išskiraustant ir priemiesčius ir užmiesčius, o juodiesiems užimant jų vietas miestuose.

Per praėjusį dešimtmetį Chicagoje gyventojų sumažėjo iš 3,550,000 iki 3,360,000. Rasių santykiu, baltųjų sumažėjo 18.6 nuošimčių, o juodųjų padaugėjo 41.4%. Mažėja ne vien tik Chicagoje, bet ir tolimesniuose Illinoiso miestuose, k. a. Rock Island, Peoria, Springfield ir Decatur, kur baltųjų mažėja, o juodųjų daugėja.

Kur baltieji keliai? Tik 19.9 nuošimčių, tai yra 2,210,000 Illinojaus gyventojų gyvena krašte ("provincijoje"), tuo tarpu kai tarp 37.4 % ir 43.4 % visų Illinojaus gyventojų spiečiasi didmiesčių priemiesčiuose.

Daugiausia žmonės keliai į Illinojaus šiaurės rytus, kur, kaip Rockforde ir Kankeke, randa geresnes darbų galimybes.

Žuvo Lenkų Konsulas

Lenkų konsulas Stanisław Grejszczak, 46, turėjęs konsulatą 1525 Astor St., Chicagoje, užsimusė automobilio nelaimėje važiuojant plentu 1 70 apie 8 mylios nuo Columbia, Mo., o vicekonsulas Eugenius Panek, 39, sužeistas; jam perkirsta galva ir veidas, sulaužyta dešinė koja ir dešinė ranka.

Apsilenkiant su kelių taisymsunkvežimiu lenkų automobilis paslydo ir atsimušė į akmenų sieną.

Paaugliai "uždarbiauja"

Hennig Anderson, 71, gyvenantis 9153 S. Laflin Ave., vakare su savo žmona Iris, 70, grįžė iš maisto krautuvės įvežė automobilį į garažą. Žmona nesulaukdamą nuėjo į garažą, iš kurio pamatė išbėgantį apie 18 metų vaiką ir rado vyrą begulint savo kraujo klane. Jam sudaužyta galva ir atimta piniginė. Anderson pavojingose padėtyje nugabentas į ligoninę.

Visiškai panašiai buvo rugsėjo 18 d. rastos mirtinai sužeistos ir apiplėštos 21 ardo precinkto kapitonas William Quinlan, 63, savo garažą 8728 S. Hermitage Ave.

Chionės pradės švarintis

Žmonės knygų leidykla Swallow Press pranešė, kad daugumą savo leidžiamų knygų spausdins perdirbtu popieriu ir paraginys kitas leidyklas panašiai daryti tuomi prisideda prie atmatų mažinimo ir švaros didinimo.

Chicago gatvių ir Sanitacijos departamentas drauge su Park — Kenwood bendruomenės šį šeštadienį atidaro prie 5100 S. Lake Park Ave. liekanų surinkimo ir vėl naudojimui paruošimo centrą. Tai bus pirmas toks centras Chicagoje. Sanitacijos departamentas tam reikalui suims ir sugabens dvimėsi priemonėmis firmoms stiklus, bonkas ir skardines. Utathė vyks

Linksnavakaris spalio 2 d. 7:30 val. vak. įvyks Pakšto salėje, ruošiamas LB Brighton Parko Apilinkės. Bus įdomi programa, bufetas, šokiai, baras. Prašom nelaukiant užsisakyti stalikus. Skambinti šilui 523-7110. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

SWITCHBOARD OPERATOR
EXP. AGE 25-45.
Must type. Various other clerical duties. Fenced parking. Air cond. Congenial office of Electrical Mfr.
Phone Mr. ROBERTS
722-1903 for appt.

SECRETARY
Our management consultant firm seeks exp. secretary w. polished typing & shorthand & office skills. Should be good organizer, enjoy a busy schedule. College background preferred. Good salary & benefit program, incl. profit sharing. Call 726-8730
MR. MAXWELL

HELP WANTED — MALE
Darbininkių Reikia

SET-UP MAN
For Punch Press, Shear & Press brake Must be experienced. Permanent for steady worker, with good record.
MULTI ELECTRIC MFG. INC.
4223 W. LAKE ST.

STOCK ROOM MAN
Light clean work packaging printed materials.
Excellent employee benefits.
NATIONAL DAIRY CO.
111 N. CANAL
FR 2-3156

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE PARKO apylinkėje išnuomojamas miegamasis kambarys nerūkantiems pensininkui, vyrai arba moteriai ar dirbančiam asmeniui prie mažos šeimos. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais.
Tel. WA 5-6742.

ISNUOMOJAMAS 5 kambarių butas 1-mam aukšte, gazo pečiai šildomas suaugusiems, \$70 per mėnesį.
3425 SO. EMERALD AVE.
Susitarimui skambinti 582-6284.

LEMONTO APYLINKĖJE išnuomojamas 3 kambarių butas su ar be baldų suaugusiems arba porai. Geras susisiekimas autobusais. 138th & So. State Rd. Tel. 815-838-4190.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA IR GERIMŲ KRAUTUVĖ.
6 modernūs kambariai antrame aukšte. Savininkas ieško pensjonier. Teirautis telef. 434-2082.

RESTORANAS IR BARAS
125 vietos. Pilnai aprūpintas irankiais. Gyvenimui patalpos. Veikia 15 metų. \$125,000 už būtiną ir namus Fox Lake, Illinois. Apvalių metų biznis. Rašyti savininkui:
MR. TOMAO
Box 33, Ingleside, Ill. 60041.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Pardavimai

VIESAS ISPARDAVIMAS
(RUMMAGE SALE)
WINNETKOS CHRIST BAZNYJOJE
470 MAPLE AVE., Winnetka. Ketvirtadienį, spalio 7 d. nuo 7 val. ryto iki 5 val. vak. Veltui atvežimas busu nuo Linden Ave. L. stoties, Wilmette ir parapijos namų tarp 7 iki 5 val.

LB Dramos studija pradeda darbą. Šį trečiadienį, spalio 6 dieną, 7 val. vakare. Jaunimo Centre šaukiamas pirmas LB Dramos studijos lankytojų susijimas. Maloniai kviečiami ateiti praėjusių metų lankytojai ir norintieji naujai įstoti, ne jaunesni 15 metų. LB Dramos studija veda LB Kultūros Fondas, o finansinį išlaikymą teikia Lietuvos Fondas. Gerb. Tėvai, malonėkite savo jaunimui priminti, jei jis nepastebėtų šio pranešimo. Už studiją mokėti nereikia. Taigi, trečiadienį, spalio 6 d. 7 val. vak. Jaunimo Centre renkamas naujam darbo sezonui. Šiais metais Dramos studijoje dėsytai maloniai sutiko Živilę Nungaudaitę, Marijos Aukšt. mokyklos dramų mokytoja.

LB Kultūros Fondas

Naujųjų Sukatuvinių Bantketas su programa ir šokiais įvyks š. m. spalio 31 d. sekmdienį, 4 val. p. p. V. F. W. salė, 7254 W. 63rd St., Argo, Ill. Visa lietuviška visuomenė maloniai yra kviečiama dalyvauti. Dėl rezervacijų prašoma rašyti į Naujienas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti HA 1-6100. Vakarienė su kokeitiliu \$8.00 asmeniui.

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENSESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VESŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE

4307 So. KEDZIE, CHICAGO
TEL. — 254-5551
4936 — 15th St., Cicero
Tel. 652-1202

KARŠTAS BARGENAS
\$22,500

2 aukštų mūras. 2 gerame stovyje butai su didelėmis virtuvėmis, puikiais uždarais porčiais, pilna pastogė ir pilnu beismantu, taip pat 2 masinių garažų labai geroje Brighton apylinkėje. Ta kaina neįtikėtina žema. Sulaukite stebuklo šiandien. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

DIDELEI ŠEIMAI
N. A. M. S.

ant 50 pėdų kampinio sklypo netoli 63-čios ir Kedzie Ave. Karšto vandens šiluma gazu. Arti visokios mokyklos. Vyresnio amžiaus pora nori parduoti. Skambinkite apžiūrai
776-2225

BEVERLY SHORES, IND.
parduodamas nebrangiai 104 x 220 pėdų sklypas.
Tel. 779-0165

IN LINCOLNSHIRE
COUNTRY CLUB
2 STORY 7 ROOM BRICK
3 bedroom colonial with den, living room, dining room, new kitchen.
\$37,900
OPEN LISTING
CALL 672-8312

DIDYSIS NAMAS

Iškilmingo didumo, gražus su prestižo išvaizda 5½ didžiulių kambarių mūras su 3 dvigubų dydžio miegamais. Tas didelis namas yra 28' platumo, keturiom pėdom platesnis už normalu. Didžiulė virtuvė su valgomuoju joje, iškilmingas salonas, visur puiki konstrukcija, 2 masinių mūrų garažas. Labai graži apylinkė, netoli nuo 23-os ir Kedzie. Skambinkite dėl stebuklingai žemos kainos. Skambinkite stebukladariui.
Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

SAVININKAS PARDUODA 5½ kambarių mūrini namą 59-tos ir Narragansett apylinkėje. 3 mieg., 1½ vonios, centralinis oro vėsinimas, užbaigtas rūsys, patio, 2jų masinių garažų. Skambinkite susitarimui nuo 5 iki 9 val. vak.
Tel. 582-0285.

3 SKLYPAI

100 x 100' gražioje Palos apylinkėje, naujų namų rajone. Mokyklos, kolegija — 4 bloki. Miesto vanduo ir kanalizacija. \$8,500 išimokėtinai.
448-1456

JACKSON PARK HIGHLAND.
15 room 3 story brick home 5 large bedrooms, 4 full baths, large kitchen, full finished basement, 2 car garage with quarters, lot 150'x135' with greenhouse. High 40's.
Call Mr. MEADE
548-5656

ELK GROVE BY OWNER. Beautifully decorated 3 bedrm. frame ranch. Central air-cond., new shag carpeting throughout, encl. front porch as added family room. Built in oven/range, dishwasher, attached gar., many more extras. Lo taxes.
\$32,500. Phone 439-8372.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, šaldiniai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PIRKITE BE BAIMES

3 BUTAI IR BIZNIO PATALPA.
Tvirtas namas, aliuminum langai, platus lotas. Artima vieta Marquette Parke. \$17,600.

2 AUKŠTŲ MŪRINIŲ NAMAS, apie \$17,000 pajamų metams. Tvarkingai prižiūrėtas, saugioji vietoj. Rmtam pirkėjui, vertas \$47,000.

7 KAMBARIŲ SVIESIŲ PLYTŲ MŪRAS. Ceramic virtuvė ir vonia. Gazo šildymas. Garažas. Blokas nuo California, Marquette Parke. \$26,500.

2 BUTŲ 15 M. MŪRAS, 2 po 4½. Išbaigtas rūsys. Didelis garažas. 2 gazo šildymai. Arti mūsų, \$39,600.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Alumininum langai. Prie Maria High. — \$42,700.

SKLYPAS 30' su garažu prie Marquette Parke. \$10,500.

9 KAMBARIŲ MŪRAS. Patogi vieta, rami gatvė, arti parko. \$18,950.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIŲ, sklepas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDINIŲ ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Cammell.
PŪKŠTŲ BUNGALOW, įrengtas sklepas, garažas. Tuoj galima užimti. 77-ta prie California Ave.
MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.
VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Jukli vieta.

ŠIMAITIS REALTY
2951 WEST 63 STREET
436-7878

6 BUTŲ MŪRINIŲ, gerame stovyje, platus sklypas, geros patalpos. 54 ir Darnen apylinkė. — \$38,000.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$89,000.

10 BUTŲ mūras, alum. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ri ir Talmn. Tik \$79,500.

1½ AUKŠTO 12 metų mūrinis, šiluma, gazu, centrinis vėsinimas, gražiai įrengtas rūsys, 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MŪRINIŲ. Nauja šiluma gazu, alumininiai langai, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. — Tik \$28,900.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

GLENDAL HEIGHTS
Freshly painted 3 bedroom ranch, 2 baths, Family room, 2½ car garage. \$27,500.

By owner.
469-1548

NORRIDGE PRIEMIESTYJE
Puikus 2 butų mūras, užsakymui statytas. Abu butai su 3 miegamais, didelės virtuvės su įmontuotomis krosnimis ir oru vėsinimu. Atskiras šildymo sistemos. Skambinkite MARCICI & CO.
889-6077

FOR SALE BY OWNER
Modern 2 bedroom brick. Full basement. Beautiful sidewalk with new 2 car garage. Vicinity 79th & Pulaski. Owner moving to California. Must sacrifice.
Call PR 9-4353.
Leave name and number.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HOME LOANS INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujai kraustymo frankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelat J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresuotai, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

SUNKIŲ NUSIKALTIMŲ CHICAGOJE SUMAŽĖJO

Teisingumo departamento pranešimu per pirmąjį šių metų pusmetį sunkių nusikaltimų krašte padaugėjo 11 nuošimčių, tačiau Chicago buvo vienas iš 50 miestų su daugiau kaip 100,000 gyventojų, kur sunkių nusikaltimų sumažėjo.

Per pirmą pusmetį šiame Chicagoje žmogžudysčių buvo

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4445 SO. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigai)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm, Fire and Casualty Companies

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4086 Ashland, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-4980